

دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری

عنوان درس: انتقال حرارت ۲

استاد: جناب آقای دکتر یاسر آفرین

سید سعیدی
 «انتقال حرارت ۲» «استاد: آقای یاشار آفرین» «دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه»
 «عنوان: آشنایی با فیزیک ترمودینامیک»
 شماره اول سال تحصیلی ۹۲-۹۱

حسابه اول: به نشانی: ۹۱/۷/۱۱ yafarin@gmail.com

yashara.farin@yahoo.com

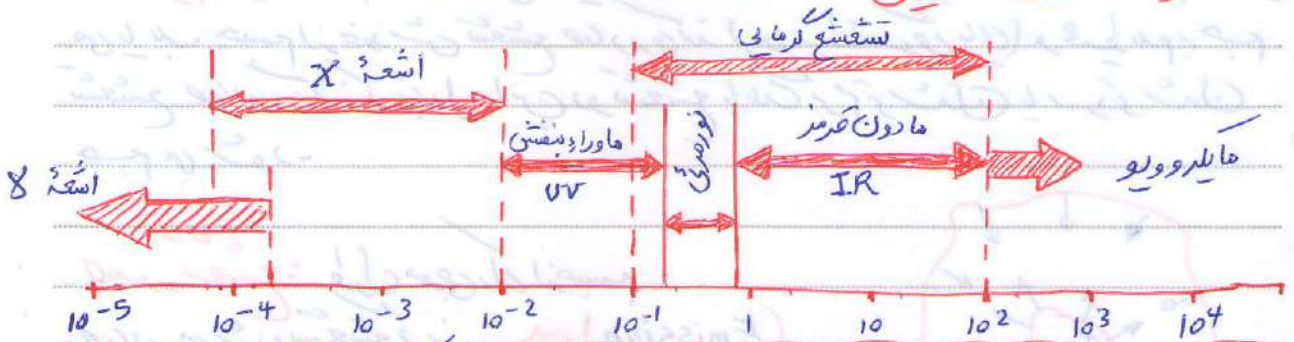
انتقال حرارت تسخیر: (۱) تبادل جسم با محیط

(۲) تبادل جسم با جسم
 در این نوع انتقال اجسامی به وجود
 ماده نیست بلکه از طریق امواج الکترومغناطیس انجام می شود:

تبادل جسم با محیط: هر جسمی از خود امواج الکترومغناطیس به محیط اطراف
 می نهد و عکساً هم همینطور

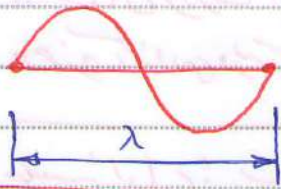
خصوصیات این نوع انتقال حرارت:
 (۱) به محیط بخش نیازی ندارد.
 (۲) کمتر انرژی را می توان از دست داد و یا بیخیم دمای جسم مشابه آن.

طیف الکترومغناطیس:

$$\lambda (\mu m \text{ مایکرومتر}) = \text{طول موج} = \frac{c}{\nu} = \frac{\text{سرعت نور} (3 \times 10^8 \text{ m/s})}{\text{فرکانس}}$$

فرکانس با طول موج رابطه عکس دارد
هرچه طول موج کمتر می شود قدرش
امواج نیز بیشتر می شود

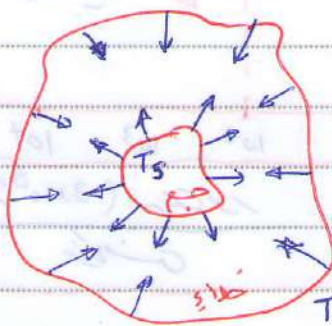

کاربر طول موج ها: طول موج های کوتاه: (پرتوهای گاما، پرتوهای X و همپس UV)
مورد کوب غیر کلدانانی است با انرژی بالایی که سوکار دارند
همه مهندسی هسته ای

طول موج های بلند: (میکروویوها و امواج رادیویی) مورد کوب
مهندسی برق و مخابرات است

طول موج های بیانی: در محدوده بیانی طول موج بین $0.1 \mu m$ تا
 $100 \mu m$ که بخش از ماورای بنفش تا تمام امواج مرئی و مادون
قرمز است که تسخیر گرایی تولید و مورد کوب مهندسی
مکانیک است

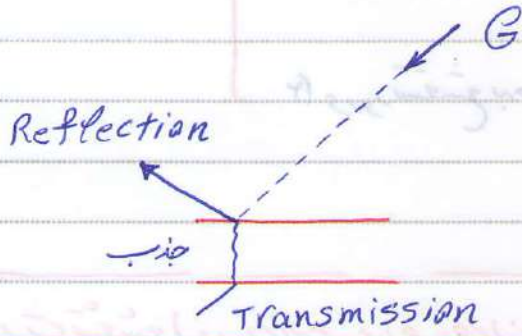
مفاهیم پایه: جسمی در دمايی بخلاف دمايی قرار دارد با وجود بخلاف دمايی جسم کاهش
می یابد. جسم از خودش تسخیر صادر می کند (بواسطه موج گرمایی) و محیط اطراف هم بر جسم
تسخیر صادر می کند که تبادل این دو تسخیر باعث گرم تر شدن یا سرد تر شدن
جسم می شود.

صدور تسخیر: طول موجی را که از جسم
صادر می شود تسخیر تولید (Emission) صدور

جذب تسخیر: طول موجی را که جسم
جذب می کند را جذب تسخیر تولید (Absorption)

در حالت کلی تشعشع هم در ریشه و با جذب می شود و یا منعکس می شود و یا عبور می کند و منتقل می شود.

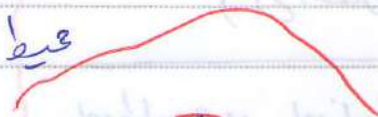

(۲) سطحی

(۱) حجمی

صدور تشعشع از جسم :

که مد نظر ما در این محبت تشعشع سطحی است.

تشفیع جسم که تا اثر دور یا اثر مهم است :

(۱) طول موج (λ) # (۲) کتب موج *

* (غونا از توزیع کتب)

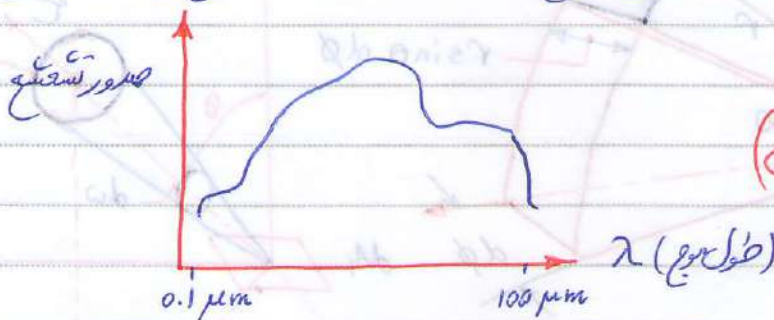

* صدور انرژی تشعشعی که این دور یا اثر فقط تغییر پذیر است.

* توزیع طول موج ها، توزیع طیفی است یعنی تابع λ است. $f(\lambda)$

* وجهین از نظر کتب دارای اهمیت است که توزیع کتب نام دارد.

نکته: با توجه به لفته ها باید در ماسل هونوع توزیع را مد نظر قرار دهیم. (۱) توزیع طیفی (۲) توزیع کتب

(غونا از توزیع طیفی)

تقسیم انرژی طیفی : (۱) صدور تشعشع از جسم (Emission) جسم و محیط

جسم و محیط

(۲) ورود تشعشع به جسم جذب انعکاس عبور

شدت تشعشع (ورودی به جسم یا خروجی از جسم) :

(نرخ انتقال حرارت) dq

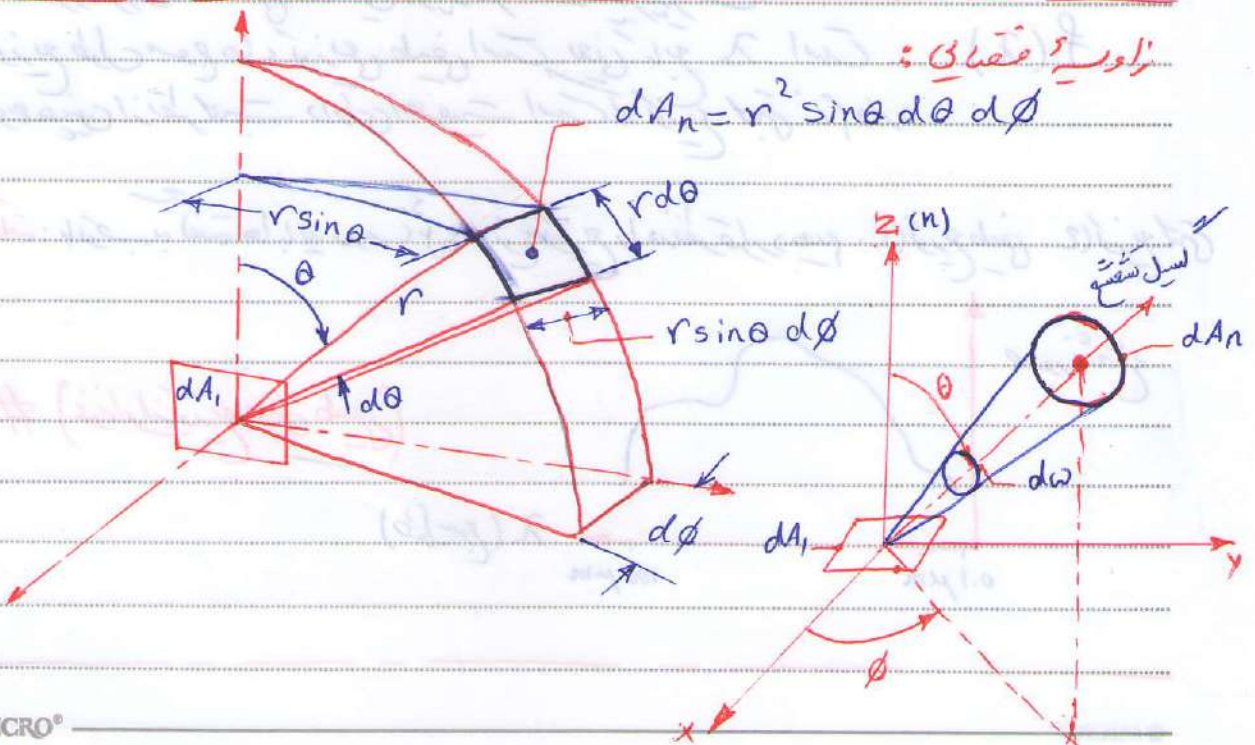
$$I_{e,\lambda} = \frac{I_{i,\lambda}}{d\Omega}$$

واحد طول موج $\times$ واحد زاویه فضایی $\times$ مساحت عمود بر انتقال تشعشع

اگر جسمی داشته باشیم در زاویه ای بین 0 تا 2π می توانیم از خود تشعشع صادر کنیم

زاویه فضایی :

$$dA_n = r^2 \sin\theta d\theta d\phi$$

(5)

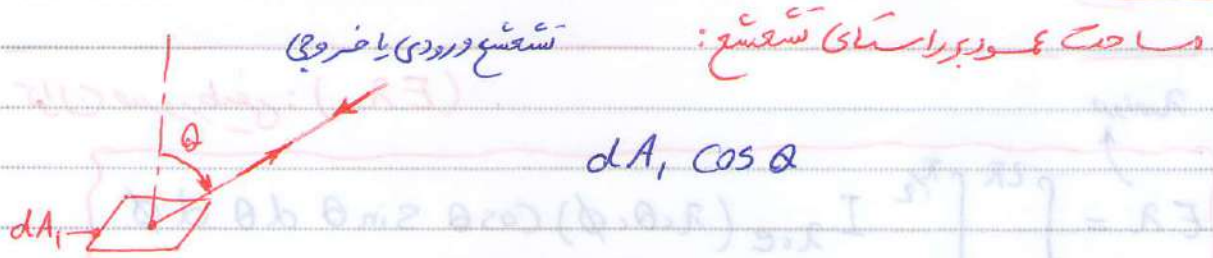
Subject :

Date :

$$d\omega = \frac{dA_n \text{ (مساحت عمود بر راستای تشعشع)}}{r^2 \text{ (فاصله حجم تا مسطح)}} = \frac{(r \sin \theta d\phi)(r d\theta)}{r^2}$$

واحد زاویه فضایی:

$$d\omega = \sin \theta d\phi d\theta$$

رابطه اصلی شدت تشعشع:

$$I = \frac{d\phi}{dA_1 \cos \theta \cdot d\omega \cdot d\lambda} \quad *$$

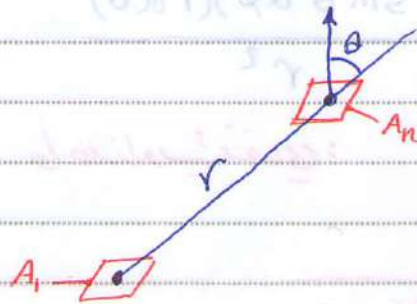
تَشعشع تابع پارامترهایی چون جهت، زاویه و طول موج است که در رابطه * است
 با $dA_1 \cos \theta$ ، زاویه را $d\omega$ و طول موج را $d\lambda$ پوشش می دهیم.

توان صدور کلی: مقدار صدور تشعشع بر واحد مساحت سطح صدور کننده را گویند.

$$E = \int_0^\infty \int_0^{2\pi} \int_0^{\pi/2} I_{\lambda, \theta} \sin \theta \cos \theta d\theta d\phi d\lambda$$

$$E = \int_0^\infty E_\lambda d\lambda \quad \text{توان صدور کل}$$

طبیعی: $91, 7, 18$ ؛ سرخ: 18

$A \cos \theta$

باتروری: زاویه قطبی:

$$\omega = \frac{A \cos \theta}{r^2}$$

توان مورد سطحی: $(E \lambda)$

$$E \lambda = \int_0^{2\pi} \int_0^{\pi/2} I_{\lambda, e}(\lambda, \theta, \phi) \cos \theta \sin \theta d\theta d\phi$$

$\lambda \rightarrow$ emission (صورت)

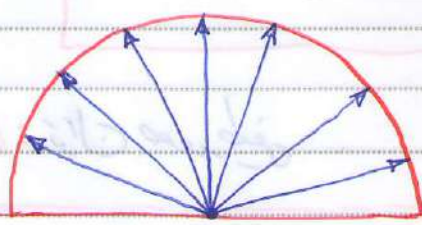
توان مورد کل: (E)

$$E = \int_0^{\infty} E \lambda d\lambda = \int_0^{\infty} \int_0^{2\pi} \int_0^{\pi/2} I_{\lambda, e}(\lambda, \theta, \phi) \cos \theta \sin \theta d\theta d\phi d\lambda$$

شدت شعاع:

$$I_{\lambda, e}(\lambda, \theta, \phi) = \frac{d\varphi}{dA \cos \theta \cdot d\omega \cdot d\lambda}$$

سطح دیفرانسیل (مقادیر کثیف دیفرانسیل): به هر کسدهای کوچک در آن شدت تابش به

کلیتی نداشته باشد. مثل شکل
روی وجه شدت شعاع در جهات مختلف
برابر است و توزیع کلی دیگر مطرح نیست:

(7)

Subject :

Date

$$E_{\lambda} = \int_0^{2\pi} \int_0^{\pi/2} I_{\lambda, e} \sin \theta \cos \theta \, d\theta \, d\phi = \text{مابراین داریم:}$$

چون شدت تشعشع برابری نیست
ندارد و ثابت است که از انحراف میروند می آید.

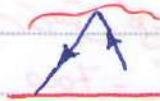
$$= I_{\lambda, e} \int_0^{2\pi} \int_0^{\pi/2} \sin \theta \cos \theta \, d\theta \, d\phi =$$

$$= I_{\lambda, e} \frac{\sin^2 \theta}{2} \Big|_0^{\pi/2} \Big|_0^{2\pi} = \pi I_{\lambda, e}$$

$$I_{\lambda, e} = \text{شدت تشعشع عبور} \quad E_{\lambda} = \text{توان عبور طیفی}$$

توان ورودی (G) : به چند عامل بستگی دارد:

۱) در عمق جسمی وجود دارد که باعث تبدیل حرارتی می کند.

۲) پاناشی از انعکاس باشد.

$$G_{\lambda} = \int_0^{2\pi} \int_0^{\pi/2} I_{\lambda, i}(\lambda, \theta, \phi) \cos \theta \sin \theta \, d\theta \, d\phi$$

G_{λ} : توان ورودی طیفی

$$G = \int_0^{\infty} G(\lambda) \, d\lambda$$

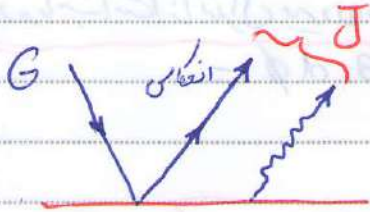
G : توان ورودی کلی

و اگر تشعشع ورودی دیفیوز باشد:

$$G_{\lambda} = \pi I_{\lambda, i}$$

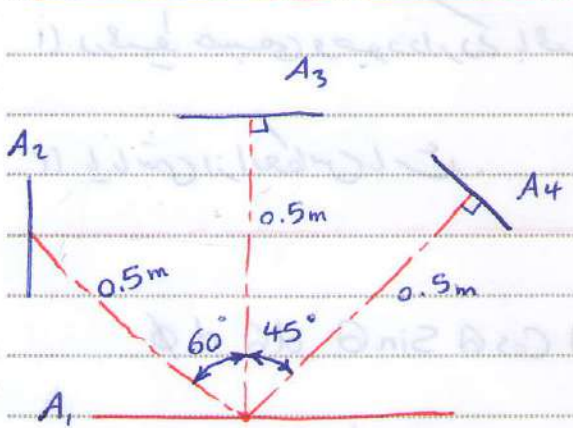

توالی خروجی (J): ممکن است تسخشی وارد جسم شود و پس از برخورد با جسم منعکس شود و به غیر از انعکاس خود جسم یک Emission بواجظادی خود داشته باشد:

$$J_{\lambda} = \int_0^{2\pi} \int_0^{\pi/2} I_{\lambda, e+r}(\lambda, \theta, \phi) \cos \theta \sin \theta d\theta d\phi$$

$$J = \int_0^{\infty} J_{\lambda} d\lambda$$

مثال: اندازه گیری های انجام شده نشان می دهد شدت تابش کلی از سطح A_1 برابر $I_e = 7000 \text{ W/m}^2 \cdot \text{sr}$

الف) در صورتی که سطح A_1 سطح دیفوزیو باشد شدت تسخشی (تابش) در تابش چند است؟

$$A_1 = A_2 = A_3 = A_4 = 10^{-3} \text{ m}^2$$

ب) زاویه فضای هنگامی که از سطح A_1 به سایر سطوح نگاه کنیم؟

$$I_e = \int_0^{\infty} I_{\lambda} d\lambda$$

ج) توالی صدور تسخشی از سطح A_1 به سایر سطوح برخورد می کند؟

(9)

Subject : staff

Date

الف) چون سطح دیفیوز است، شدت تشعشع تابعی از جهت نخواهد بود و در تمام جهات مقدار آن برابر $7000 \text{ W/m}^2 \cdot \text{sr}$ است.

$$d\omega = \frac{dA_n}{r^2}$$
 رابطه اصلی زاویه قوسی

$$d\omega_{1-3} = \frac{10^{-3}}{0.5^2} = 4 \times 10^{-3} \text{ sr}$$
 این رادیان واحد زاویه قوسی است.

$$d\omega_{1-2} = \frac{10^{-3} \cos 30}{0.5^2} = 3.46 \times 10^{-3} \text{ sr}$$

زاویه بین عمود بر سطح A_2 و امتداد تشعشع است.

$$d\omega_{1-4} = \frac{10^{-3} \times \cos 0}{0.5^2} = 4 \times 10^{-3} \text{ sr}$$

$$E = \int_0^\infty I_{\lambda,e} d\lambda = \int_0^\infty \int_0^{2\pi} \int_0^{\pi/2} I_{\lambda,e}(\lambda, \theta, \phi) \sin \theta \cos \theta d\theta d\phi d\lambda$$

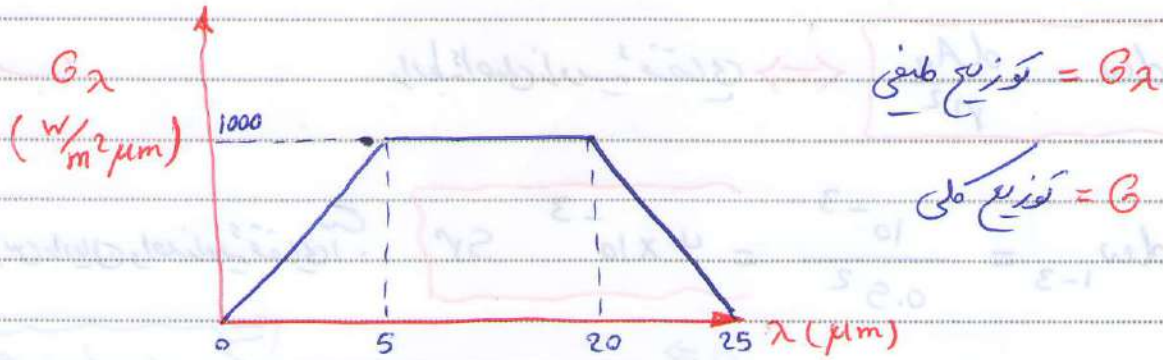
توان صدور کلی را نوشتیم به همین خاطر $d\lambda$ در انتگرال آمد و چون سطح دیفیوز است I_λ از انتگرال بیرون می آید:

$$E = \int_0^\infty I_{\lambda,e} d\lambda \int_0^{\pi/2} \int_0^{2\pi} \cos \theta \sin \theta d\phi d\theta =$$

سطح دیفیوز $\pi \text{ (sr)}$

$$= \pi I_e = \pi \times 7000 \text{ W/m}^2$$

مثال: توزیع طیفی توان ورودی (Gλ) بدین سطح به شکل زیر است. توان تسخیر کلی ورودی را حساب کنید:

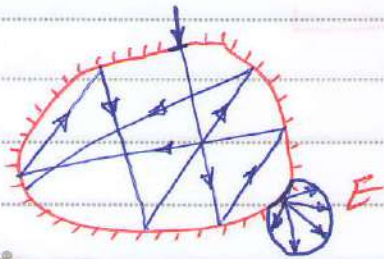
$$G = \int_0^5 G_\lambda d\lambda + \int_5^{20} G_\lambda d\lambda + \int_{20}^{25} G_\lambda d\lambda = 20000 \text{ W/m}^2$$

جسم سیاه (black body):

اکثریت جسم سیاه بدون توجه به طول موج و جهت تمام تسخیر ورودی را جذب می‌کنند.

در درجه دما و طول موج معین، هیچ سطحی نمی‌تواند بیش از جسم سیاه انرژی صادر کند.

۳) هر چند تصور تسخیر از جسم سیاه تابع طول موج و دما است ولی مشتق از کتب است (سطح دیفیوز است)، فقط تابعی از طیف است و توزیع طیفی ندارد.

نزدیکترین جسم به جسم سیاه یک جسم با دیواره‌های کدر است که فقط یک روزنه دارد و تسخیر ورودی را به طور کامل جذب می‌کند.

(11)

Subject : staff

Date

توزیع پلانک: توزیع طیفی صورت انرژی از حجم سیاه اولین بار توسط Planck مطرح گردید:

$$I_{\lambda,b}(\lambda, T) = \frac{2hc_0^2}{\lambda^5 [\exp(hc_0/\lambda kT) - 1]}$$

* برای عکاسی توان صورت λ هست باید معلوم باشد که مقدار λ برای حجم سیاه هست معلوم است:

$$h = 6.6 \times 10^{-34}$$

ثابت جهانی پلانک

$$k = 1.38 \times 10^{-23}$$

ثابت جهانی بولتزمن

$$c_0 = 3 \times 10^8$$

سرعت نور

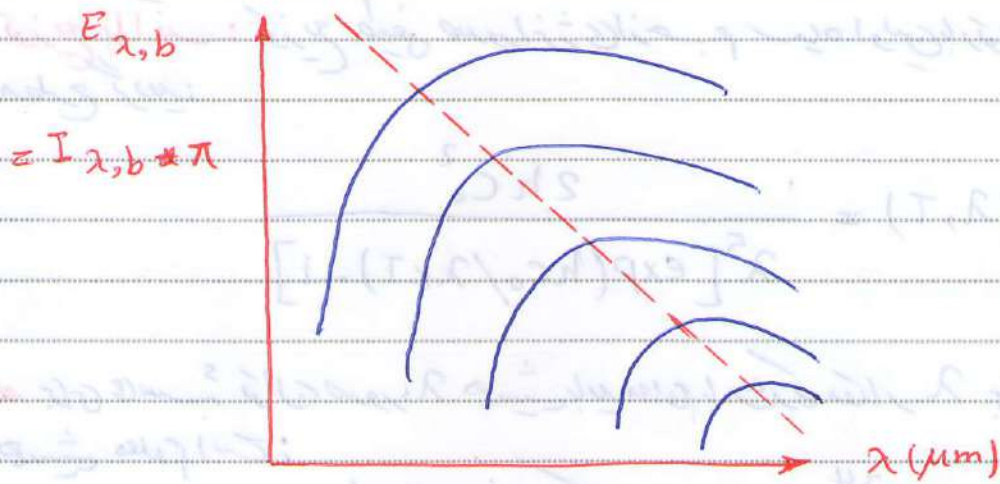
* I را می توان از جدول نیز عکاس کرد.

$$E_{\lambda,b} = \int_0^{2\pi} \int_0^{\pi/2} I_{\lambda,b} \cos\theta \sin\theta \, d\theta \, d\phi = \pi I_{\lambda,b}$$

* $I_{\lambda,b}$ را هم می توان از رابطه بالا و هم از جدول عکاس کرد.

قانون وین: طبق نمودار اگر λ_{max} ها را در T ها ضرب کنیم یک عدد ثابتی خواهیم داشت که ثابت وین نام دارد:

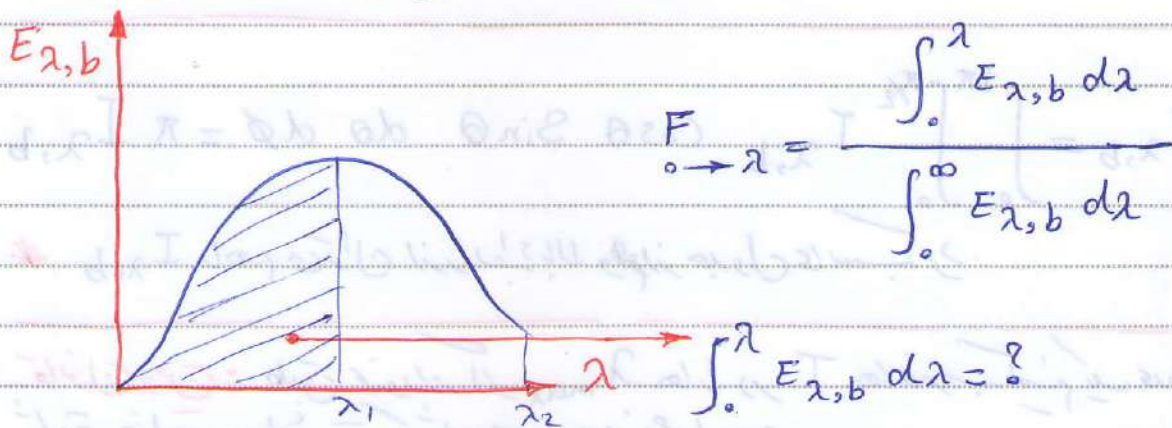
$$\lambda_{max} \times T = 2897.8 \, \mu m \cdot K$$

صدور تسخیر در طول موج محدود:

$$E_b = \int_0^{\infty} E_{\lambda,b} d\lambda = \int_0^{\infty} I_{\lambda,b} \cdot \pi d\lambda = \pi I_{\lambda,b}$$

برای نمودار زیر اگر انتگرال زیر نمودار را بر قسمت توان صدور طولی بدست می آوریم
ولی باید در این مرحله توان صدور را این دو تا طول موج محدود بدست آوریم:

$$E_b \left(\frac{W}{m^2} \right) = \int_0^{\infty} I_{\lambda,b} \cdot \pi d\lambda = \sigma T^4$$

$$F_{\lambda_1 \rightarrow \lambda_2} = \frac{\int_0^{\lambda_2} E_{\lambda,b} d\lambda}{\sigma T^4}$$

$$\sigma = 5.67 \times 10^{-8} \frac{W}{m^2 K^4}$$

↑ توزیع پلانک

حساب سوم، سهشنبه، 25، 7، 91

$F_{\lambda \rightarrow \lambda_2}$ فریب است برای طیف وسیع در طول موج های محدود.

$$F_{\lambda_1 \rightarrow \lambda_2} = F_{\infty \rightarrow \lambda_2} - F_{\infty \rightarrow \lambda_1}$$

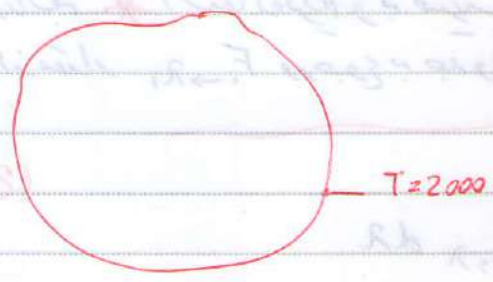
$$\int_{\lambda_1}^{\lambda_2} E_{\lambda, b} d\lambda = \int_0^{\lambda_2} E_{\lambda, b} d\lambda - \int_0^{\lambda_1} E_{\lambda, b} d\lambda$$

صورت مقادیر جدول فقط از $F_{\infty \rightarrow \lambda}$ حالت برای $F_{\lambda_1 \rightarrow \lambda_2}$ آنها را تقلید کردیم.

- مثال: یک محفظه بزرگ در حالت دما ثابت را در نظر بگیرید در دمای متناوبت $2000^\circ K$ قرار دارد. این محفظه می تواند صدور تشعشع از یک روزنه کوچک واقع در سطح آن محفظه است؟
- (ب) طول λ_1 برای 10٪ صدور انرژی کل در کمتر از آن میسر می شود را بیابید.
- (ج) طول λ_2 برای 10٪ صدور انرژی کل در بیشتر از آن میسر می شود را بیابید.

الف)

در واقع متفکر شده جسم سیاه است.

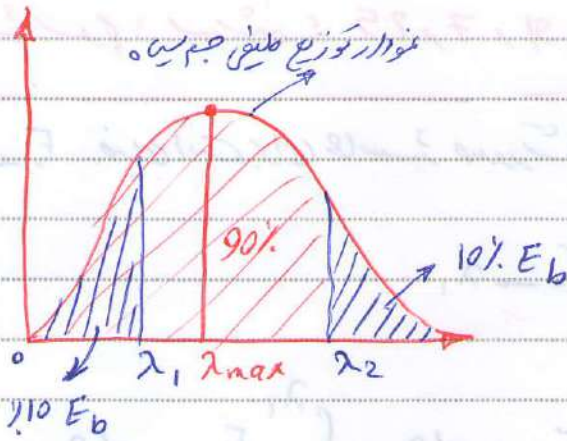

توان صدور تشعشع برابر $E_b = 6 T^4 \left(\frac{w}{m^2}\right)$ یک جسم سیاه

$$E_b = 5.67 \times 10^{-8} \times (2000)^4 = 9.07 \times 10^8$$

(ب) توان صدور تشعشع کل برابر جسم سیاه $E_b = \int_0^{\infty} E_{b, \lambda} d\lambda$

که در محدوده از ما 10٪ توان کل در ابتدای نمودار را می خواهد.

$$* E_{b, \lambda_1} = \int_0^{\lambda_1} E_{b, \lambda} d\lambda = 10\% \int_0^{\infty} E_{b, \lambda} d\lambda = 0.1 \times 9.07 \times 10^9$$

$$F_{\lambda_1} = \frac{\int_0^{\lambda_1} E_{b, \lambda} d\lambda}{\sigma T^4} = 0.1$$

از جدول $F_{\lambda_1} = 0.1$ $\lambda, T = 2200 \mu m \cdot K$

$\lambda_1 = 1.1 \mu m$

از رابطه * استفاده کردیم و به ضریب F_{λ_1} و λ, T رسیدیم.
 از جدول F_{λ_1} و λ, T رسیدیم جدول جدول جدول جدول.

$$\int_0^{\lambda_2} E_{b, \lambda} d\lambda = 0.9 \int_0^{\infty} E_{b, \lambda} d\lambda \tag{2}$$

$$\frac{\int_0^{\lambda_2} E_{b, \lambda} d\lambda}{\int_0^{\infty} E_{b, \lambda} d\lambda} = 0.9 = F_{\lambda_2}$$

$$\lambda_2 T = 9382 \mu\text{m}\cdot\text{K}$$

$$\lambda_2 = 4.69 \mu\text{m}$$

(7) بیشترین توان صدور و طول موج مربوط به آن طبق

$$\lambda_{\text{max}} \cdot T = 2898 \mu\text{m}\cdot\text{K}$$

طبق قانون وین داریم:

$$\lambda_{\text{max}} = \frac{2898}{2000} = 1.45 \mu\text{m}$$

در این طول موج بیشترین توان صدور وجود دارد.

$$E_{b,\lambda} = \int_0^{2\pi} \int_0^{\pi/2} I_{b,\lambda} \sin\theta \cos\theta \, d\theta \, d\phi$$

چون حجم سیاه پیک در فضا است $I_{b,\lambda}$ از انشعاب بیرون می آید:

$$E_{\lambda,b} = I_{\lambda,b} \cdot \pi$$

برای محاسبه I : ۱) استفاده از تابع پلانک

$$\frac{I_{\lambda,b}}{\sigma T^5}$$

۲) استفاده از جدول جدول ستون سوم

$$\lambda T$$

$$F_0 \rightarrow \pi$$

$$\frac{I_{\lambda,b}}{\sigma T^5}$$

جدول ←

$$2898$$

$$0.722318 \times 10^{-4}$$

$$\frac{I_{\lambda,b}}{\sigma T^5} = 0.722318 \times 10^{-4}$$

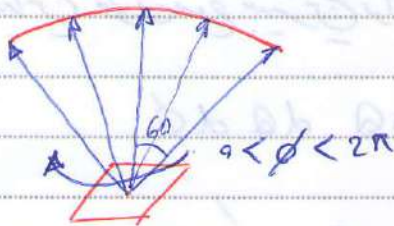
$$\frac{I_{\lambda,b}}{5.67 \times 10^{-8} \times (2000)^5} = 0.722318 \times 10^{-4}$$

$$I_{\lambda,b} = 1.31 \times 10^5$$

$$E_{\lambda \max,b} = \pi \times 1.31 \times 10^5$$

مثال: یک جسم تقطیر حجم بسیار در دمای (1500 K) از خود انرژی سطحی گسیل می‌کند. نرخ صدور انرژی بر واحد سطح بر کدر است برای $(0 \leq \theta \leq 60^\circ)$ و در بازه طول موجی $(2 \mu\text{m} < \lambda < 4 \mu\text{m})$ بدین صورت:

$$E = \int_{\frac{2}{\pi}}^4 \int_0^{2\pi} \int_0^{\pi/3} I_{\lambda,b} \cos\theta \sin\theta \, d\theta \, d\phi \, d\lambda$$

$$E = \int_2^4 I_{\lambda,b} \, d\lambda \int_0^{2\pi} \int_0^{\pi/3} \cos\theta \sin\theta \, d\theta \, d\phi$$

$\frac{\sin^2 \theta}{2} \Big|_0^{\pi/3} \phi \Big|_0^{2\pi}$

$$= \int_2^4 I_{\lambda,b} \left[(2\pi \times \frac{\sin^2 \theta}{2}) \Big|_0^{\pi/3} \right] d\lambda =$$

$$= 0.75 \int_2^4 \pi I_{\lambda,b} \, d\lambda = 0.75 \int_2^4 E_{\lambda,b} \, d\lambda =$$

$$= 0.75 \left(\int_0^4 E_{b,\lambda} d\lambda - \int_0^2 E_{b,\lambda} d\lambda \right) =$$

$$= 0.75 \times E_b \times \left[\frac{\int_0^4 E_{b,\lambda} d\lambda}{E_b} - \frac{\int_0^2 E_{b,\lambda} d\lambda}{E_b} \right]$$

$F_{0 \rightarrow 4}$ $F_{0 \rightarrow 2}$

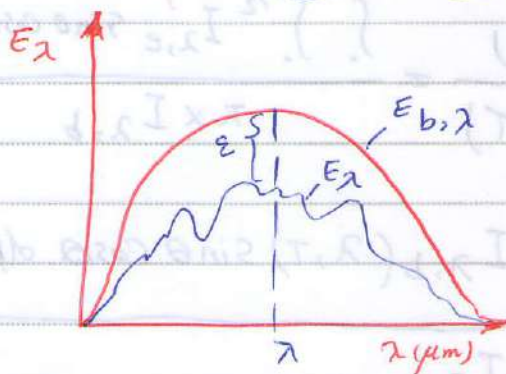
$$\lambda_1 T = 2 \times 1500 = 3000 \mu.m.k \xrightarrow{\text{از جدول}} F_{0 \rightarrow 2} = 0.277$$

$$\lambda_2 T = 4 \times 1500 = 6000 \mu.m.k \xrightarrow{\text{از جدول}} F_{0 \rightarrow 4} = 0.73$$

$$E = 0.75 \times 6 T^4 \times 0.46 = 10^5 \frac{W}{m^2}$$

صدور تشعشع از سطوح واقعی : در ابتدا ضریب صدور را بررسی می کنیم :

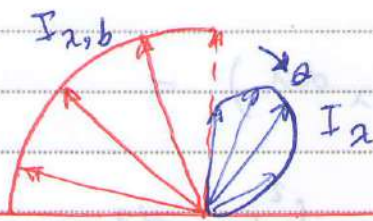
ضریب صدور: تشعشع صادر شده از یک سطح به تشعشع صادر شده از جسم سیاه در همان دما (ε)

یک جسم واقعی در طول موج های مختلف نسبت به جسم سیاه مقدار توان صادر کمتری دارد.
 خود را توزیع طیفی صدور یک جسم واقعی هموار نسبت

خود ضریب صدور هم نوبل توزیع طیفی دارد چون در طول موج های مختلف متفاوت است

$$E_\lambda(\lambda, T) = \epsilon_\lambda \cdot E_b(\lambda, T)$$

فردی شدت تابش:

$$I_{\lambda}(\lambda, \theta, \phi) = \epsilon_{\lambda, \theta} I_{\lambda, b}(\lambda, T)$$

طول موج λ (تابش)
 زاویه θ (تابش)
 زاویه ϕ (تابش)
 $\int d\theta$ (در تمام جهات)
 $\int d\lambda$ (در تمام طول موج)

فردی تابش در تمام جهات: $\epsilon_{\theta, \lambda}(\lambda, \theta, \phi, T)$

$$\epsilon_{\lambda, \theta}(\lambda, \theta, \phi, T) = \frac{I_{\lambda, e}(\lambda, \theta, \phi, T)}{I_{\lambda, b}(\lambda, T)}$$

← درجه اول

فردی تابش در تمام طول موج:

$$\epsilon_{\theta}(\theta, \phi, T) = \frac{I_e(\theta, \phi, T)}{I_b(T)}$$

فردی تابش در تمام طول موج و تمام جهات: ϵ_{λ}

$$\epsilon_{\lambda}(\lambda, T) = \frac{\epsilon_{\lambda}(\lambda, T)}{\epsilon_{\lambda, b}(\lambda, T)} = \frac{\int_0^{2\pi} \int_0^{\pi/2} I_{\lambda, e}(\lambda, \theta, \phi) \sin\theta \cos\theta d\theta d\phi}{\pi \times I_{\lambda, b}}$$

$$= \frac{\int_0^{2\pi} \int_0^{\pi/2} \epsilon_{\lambda, \theta}(\lambda, \theta, \phi) \cdot I_{\lambda, b}(\lambda, T) \sin\theta \cos\theta d\theta d\phi}{\pi \cdot I_{\lambda, b}}$$

عموماً تا $\phi = \pi/2$ است

$$= \frac{I_{\lambda,b} \int_0^{2\pi} \int_0^{\pi/2} \epsilon_{\lambda,\theta}(\lambda, \theta, \phi) \sin\theta \cos\theta d\theta d\phi}{\pi I_{\lambda,b}}$$

$$= \frac{2\pi \int_0^{\pi/2} \epsilon_{\lambda,\theta}(\lambda, \theta, \phi) \cos\theta \sin\theta d\theta}{\pi}$$

$$\Rightarrow \boxed{\epsilon_{\lambda}(\lambda, T) = 2 \int_0^{\pi/2} \epsilon_{\lambda,\theta}(\lambda, \theta, T) \cos\theta \sin\theta d\theta}$$

$\epsilon(T)$

ضریب صدور کلی جسم گرمای:

$$\boxed{\epsilon(T) = \frac{E(T)}{E_b(T)}}$$

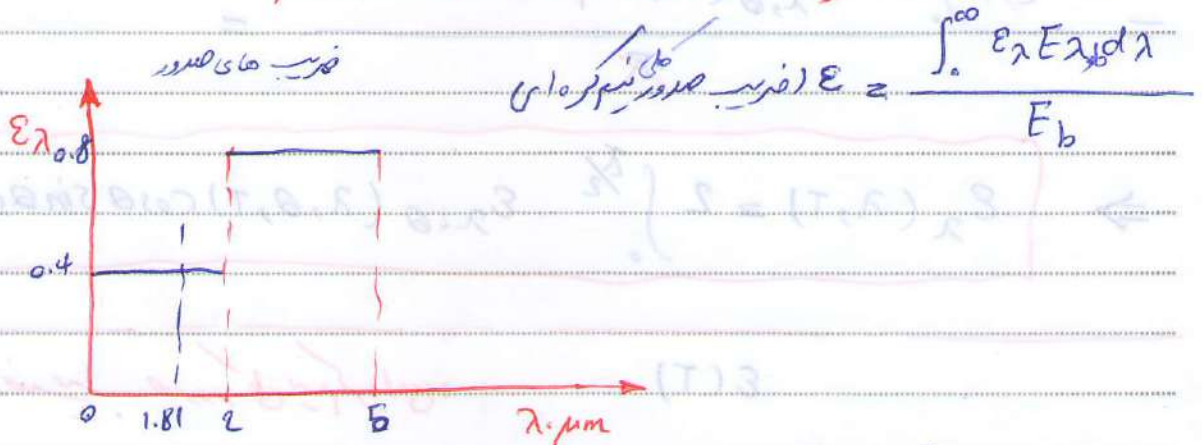
* در صورتی که در تعریف ضریب صدور عبارت جسم گرمای آمده باشد با توان صدور ϵ و در خواص اشعاع (E) در صورتی که عبارت آنی آمده باشد با اشعاع صدور (I) سروکار داریم.

$$\boxed{E(T) = \int_0^{\infty} \epsilon_{\lambda}(\lambda, T) E_{\lambda,b}(\lambda, T) d\lambda}$$

$\epsilon = 0.8$

حساب شماره 2، 8، 9

مثال: ضریب عبور طیفی نیم کره ای یک سطح (تصفیوز بادی) $(1600^\circ K)$ در شکل زیر نشان داده شده است. مطلوب است تعیین ضریب عبور کل نیم کره ای و توان عبور جسم

$$\epsilon = \frac{E(T)}{E_b(T)} = \frac{\epsilon_{\lambda_1} \int_0^2 E_{\lambda,b} d\lambda + \epsilon_{\lambda_2} \int_2^5 E_{\lambda,b} d\lambda}{E_b(T)}$$

چون ϵ_{λ_1} و ϵ_{λ_2} ها مقادیر ثابت بودند از انتگرال بیرون آمدند

$$\epsilon = 0.4 \times \frac{\int_0^2 E_{\lambda,b} d\lambda}{E_b(T)} + 0.8 \times \frac{\int_2^5 E_{\lambda,b} d\lambda}{E_b(T)}$$

$F_{o \rightarrow 2\mu m} \qquad (F_{o \rightarrow 5\mu m}) - (F_{o \rightarrow 2\mu m})$

$\int_{\lambda=0}^{\lambda=2} \rightarrow F_{o \rightarrow 2\mu m} \quad (\lambda = 2\mu m \text{ و } T = 1600^\circ K) \rightarrow 0.318$

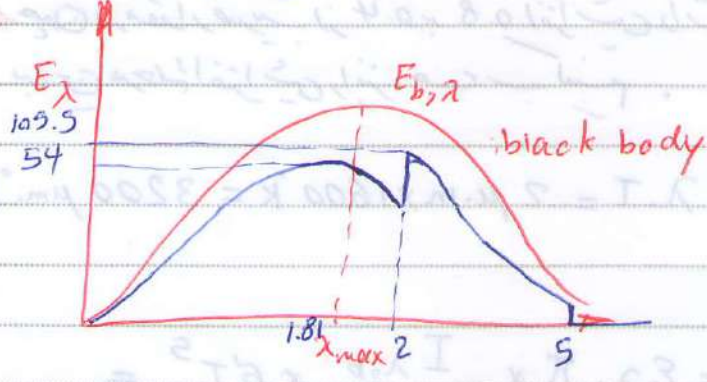
$F_{o \rightarrow 5\mu m} \quad (\lambda = 5\mu m \text{ و } T = 1600^\circ K) \rightarrow 0.856$

$\epsilon = 0.558$

$$E = \epsilon E_b = \epsilon \times \sigma T^4 = 0.558 \times 5.67 \times 10^{-8} \times 1600^4$$

$$E = 207 \frac{\text{kW}}{\text{m}^2}$$

اگر توزیع طیفی صدور برابر یک جسم سیاه را در نمودار رسم کنیم چنین می شود:

حد اکثر مقدار توان صدور برای جسم واقعی در هر دما λ ای اتفاق افتاده است. ابتدا λ مربوط به black body را حساب می کنیم با استفاده از قانون ویین:

$$\lambda_{max} = \frac{2898}{1600} = 1.81 \mu\text{m}$$

$$E_{\lambda}(\lambda_{max}, T) = \epsilon_{\lambda}(\lambda_{max}, T) \cdot E_{\lambda, b}$$

$$= \epsilon_{\lambda}(\lambda_{max}, T) \cdot \pi \cdot I_{\lambda, b}$$

برای ϵ_{λ} مساوی $I_{\lambda, b}$ باید از جدول (استفاده کنیم) برای این بدین شکل عمل می کنیم:

$$\left\{ \frac{I_{\lambda, b}(\lambda_{max}, T)}{\sigma T^5} \right\} \cdot \sigma T^5$$

استولت معادله جدول

$$E_{\lambda}(\lambda_{max}, T) = \pi \times 0.4 \times 0.722 \times 10^{-4} \times 5.67 \times 10^{-8} \times 1600^5$$

$$E_{\lambda}(\lambda_{max}, T) = 54 \frac{\text{kW}}{\text{m}^2 \cdot \mu\text{m}}$$

* چون در مقدار ضریب از 0.4 به 0.8 افزایش داشتیم باید یکبار در مجموع E_{λ} و λ مربوطه
برای هر جمله افزایش را نیز حساب کنیم

$$\text{if } \lambda = 2 \mu\text{m} \rightarrow \lambda \cdot T = 2 \mu\text{m} \times 1600 \text{ K} = 3200 \mu\text{m} \cdot \text{K}$$

$$E_{\lambda}(\lambda = 2 \mu\text{m}, T) = \varepsilon_{\lambda} \cdot \pi \times \frac{I_{\lambda, b}}{6T^5} \times 6T^5 =$$

$$= 0.8 \times \pi \times 0.706 \times 10^{-4} \times 5.67 \times 10^{-8} \times 1600^5 = 105.5$$

* می بینیم حداکثر توان صدور در هر حجم واقعی در عملی افزایش ضریب صدور را
داشتیم اتفاق می افتد بنابراین همیشه ما با نمودار ضریب صدور و نمودار جمع سیاه
سود کار داریم و در نمودار ضریب تابش به تعداد افزایش یا کاهش ضریب باید
توان صدور جمع را (E_{λ}) در λ مربوط به کاهش یا افزایش ضریب حساب
کنیم و مقدار کانتر نیم جدول خواهد بود. برای این کار می توانیم ابتدا λ کانتر نیم را آن
توان صدور در آن λ برار جمع سیاه کانتر نیم است را بدست آوریم.

$G_{\lambda, R}$ (انعکاس)

G_{λ} طبق

جذب، انعکاس و عبور از یک سطح:

$$G_{\lambda} = G_{\lambda, ref} + G_{\lambda, abs} + G_{\lambda, tr}$$

$G_{\lambda, abs}$

(جذب)

* برای اجسام کدر $G_{\lambda, tr} = 0$ است.

$G_{\lambda, trans}$ (عبور)

$$G_{\lambda} = G_{\lambda, ref} + G_{\lambda, abs}$$

پس برای اجسام کدر داریم:

* فرکانس جذب و انعکاس در کسری از میکرو و ترا از سطح جسم روی می دهد، بنا بر این فرکانسهای کاملاً سطحی است.

* $G_{\lambda, abs}$ و $G_{\lambda, ref}$ به λ و جنس سطح بستگی دارد.

* سطح سیاه سطحی است که تمام اشعه‌های ورودی را جذب کند و کمترین مقدار ref را داشته و بیشترین مقدار abs را نیز داشته باشد.

ضریب جذب (Absorptivity):

ضریب جذب طبقین هپتی:

$$\alpha_{\lambda, \theta} (\lambda, \phi, \theta) = \frac{I_{\lambda, i, abs} (\lambda, \phi, \theta)}{I_{\lambda, i} (\lambda, \phi, \theta)}$$

فرضیه جذب :

$$\alpha_{\lambda} = \frac{G_{\lambda, \text{abs}}(\lambda)}{G_{\lambda}(\lambda)} = \frac{\int_0^{2\pi} \int_0^{\pi/2} \alpha_{\lambda, \theta}(\lambda, \theta, \phi) I_{\lambda, i}(\lambda, \phi, \theta) \cos \theta \sin \theta \, d\theta \, d\phi}{\int_0^{2\pi} \int_0^{\pi/2} I_{\lambda, i}(\lambda, \theta, \phi) \cos \theta \sin \theta \, d\theta \, d\phi}$$

نکته: اگر جسم دنیروز باشد، نگاه α تابع از ϕ نخواهد بود.

$$\alpha_{\lambda} = \frac{2\pi \int_0^{\pi/2} \alpha_{\lambda, \theta}(\lambda, \theta) \cos \theta \sin \theta \, d\theta}{\int_0^{2\pi} \int_0^{\pi/2} \cos \theta \sin \theta \, d\theta \, d\phi}$$

$$\alpha_{\lambda} = 2 \int_0^{\pi/2} \alpha_{\lambda, \theta}(\lambda, \theta) \cos \theta \sin \theta \, d\theta$$

فرضیه جذب کل جسم کره‌ای: α برخلاف α تابع از دمای جسم نیست.

$$\alpha = \frac{G_{\text{abs}}}{G} = \frac{\int_0^{\infty} \alpha_{\lambda}(\lambda) \theta_{\lambda}(\lambda) \, d\lambda}{\int_0^{\infty} \theta_{\lambda}(\lambda) \, d\lambda}$$

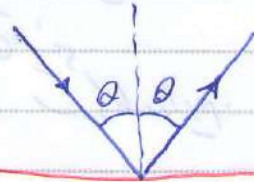
* در این صورت به درجه بودن طیف کار داریم و کوی جسم سیاه نداریم.

ضریب انعکاس: بطور کلی (دو نوع تقسیم بندی داریم: ۱) جسم طیف را در تمام جهتها بطور مساوی انعکاس دهد در این صورت انعکاس دیفوزیو میگویند.

۲) امکان دارد با زاویه θ ای که وارد جسم می شود با همان زاویه هم منعکس شود که در این صورت گویند انعکاس آینه ای دربریم:

انعکاس دیفوزیو

انعکاس آینه ای

ضریب انعکاس طیفی جهت:

$$\rho_{\lambda, \theta}(\lambda, \theta, \phi) = \frac{I_{\lambda, z, ref}(\lambda, \theta, \phi)}{I_{\lambda, z}(\lambda, \theta, \phi)}$$

ضریب انعکاس طیفی نیم کره ای:

$$\rho_{\lambda}(\lambda) = \frac{G_{\lambda, ref}(\lambda)}{G_{\lambda}(\lambda)}$$

ضریب انعکاس کل نیم کره ای:

$$\rho = \frac{G_{ref}}{G}$$

نکات: در فرآیند هر وقت تابش I سر و کار داریم و هر وقت تابش برای آمدن G و E سر و کار داریم:

ضریب عبور تابش برای:

$$\tau_\lambda = \frac{\int_0^{2\pi} \int_0^{\pi/2} G_{\lambda, \theta, \phi, tr} \times \cos \theta \sin \theta \, d\theta \, d\phi}{G_\lambda(\lambda)}$$

$$\tau_\lambda = \frac{G_{tr, \lambda}(\lambda)}{G_\lambda(\lambda)}$$

ضریب عبور کل تابش برای:

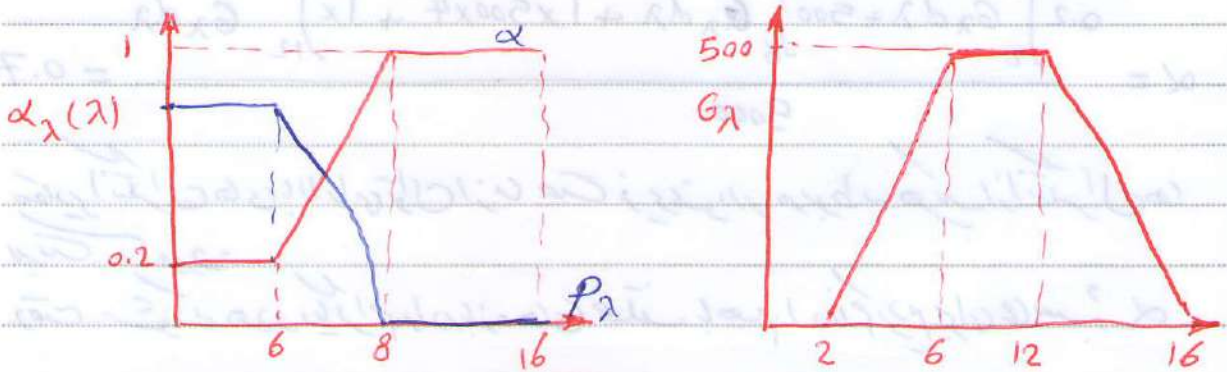
$$\tau = \frac{G_{tr}}{G}$$

$$\alpha + \tau + \rho = 1$$

$$\frac{G_{abs}}{G} + \frac{G_{tr}}{G} + \frac{G_{ref}}{G} = \frac{G}{G} = 1$$

حساب انجام بده؛ به شیب؛ 9، 8، 9

مثال: فریب جذب طیف نیم کره ای بد سطح کدر و توان مستقیم ورودی مطابق شکل زیر است. نحوه تغییر فریب انعکاس طیف نیم کره ای بر حسب طول موج چگونه است؟ اگر سطح ابتدا در دمای (500°K) قرار داشته باشد و فریب صاف و در طیف نیم کره ای آن (0.8) باشد دمای آن چگونه تغییر کند.

چون هم کدر است بنابراین چیزی از آن عبور نکند بنابراین $\tau = 0$

از طرفی داریم: $\alpha_\lambda (\text{جذب}) + \tau_\lambda (\text{عبور}) + \rho_\lambda (\text{انعکاس}) = 1$

$\rho_\lambda = 1 - \alpha_\lambda$

با کمک این مقدار خود را اول در این رابطه می توان دید برای ρ را رسم نمود.

مقدار فریب جذب کل نیم کره ای؟

$$\alpha = \frac{\int_0^\infty \alpha_\lambda G_\lambda d\lambda}{\int_0^\infty G_\lambda d\lambda}$$

G_x مقدار

$$\alpha = \frac{\int_0^2 \alpha_\lambda G_\lambda d\lambda + \int_2^6 \alpha_\lambda G_\lambda d\lambda + \int_6^8 G_\lambda \alpha_\lambda d\lambda + \int_8^{12} \alpha_\lambda G_\lambda d\lambda + \int_{12}^{16} \alpha_\lambda G_\lambda d\lambda}{500 \times \left(\frac{1446}{2} \right)}$$

$$\alpha = \frac{0.2 \int_2^6 G_\lambda d\lambda + 500 \int_6^8 \alpha_\lambda d\lambda + 1 \times 500 \times 4 + 1 \times \int_{12}^{16} G_\lambda d\lambda}{5000} = 0.76$$

مقدار انتگرال‌های بالا را می‌توان از صورت زیر به‌دست آورد در بوط به هر یک از انتگرال‌ها
 در یک طرف
 وقت شود که هر دو یک‌ایم را در بازه‌های مختلف با هم انجام دهیم برای α نسبت

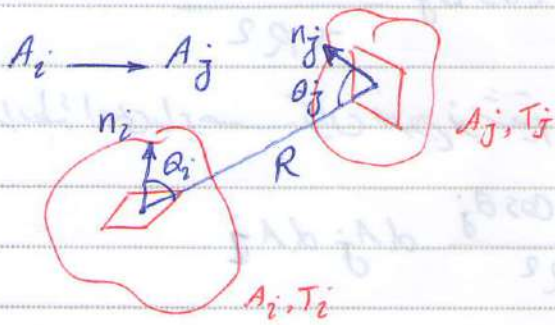
$$q'' = \alpha G - \varepsilon \sigma T^4 = 0.76 \times 5000 - 0.8 \times 5.67 \times 10^{-8} \times 500^4$$

$$= 965$$

جذب جسم بیشتر از صدور آن است بنابراین دما افزایش می‌یابد

جسم خالصی: جسمی است که مقدار جذب و صدور در آن برابر است.

فصل سیزده ام: تبادل تشعشع بین سطوح مختلف:

فرض می کنیم سطحی داریم به شکل بیضی
 می خواهیم اثرات تشعشع بین سطوح
 را بررسی کنیم.
 راستای تشعشع داریم می کنیم از سمت
 2 به سمت 1 فرست می کند (سطح می شود)
 بردار عمود بر هر سطح را هم رسم می کنیم
 زاویه خارج شدن تشعشع را θ_i و
 زاویه وارد شدن را θ_j در نظر می گیریم.

$$dq_{T_i \rightarrow j} = I_{e+r,i} \cdot \cos \theta_i \cdot dA_i \cdot dw_{j \rightarrow i}$$

تشدت تشعشع صادره
 از حجم 2 به
 حجم 1

$$dw_{j \rightarrow i} = \frac{dA_j \cos \theta_j}{R^2}$$

(e+r) یعنی اینکه تشعشع می تواند در اصل از emission
 باشد یا انعکاس یا سردو

$$dq_{T_i \rightarrow j} = I_{e+r,i} \cdot \cos \theta_i \cdot dA_i \times \frac{dA_j \cos \theta_j}{R^2}$$

برای سطوح (اب م) دقت کنید:

$$J_i (\text{توان خروجی}) = \frac{\pi}{sr} I_{e+r,i} (\text{شدت تشعشع خروجی})$$

$$dq_{i \rightarrow j} = J_i \times \cos \theta_i \times \cos \theta_j \frac{dA_i dA_j}{\pi R^2}$$

رابطه اصلی را بر حسب توان ضمیمه نوشتیم:

$$q_{i \rightarrow j} = J_i \int_{A_i} \int_{A_j} \frac{\cos \theta_i \cos \theta_j}{\pi R^2} dA_j dA_i$$

ضریب شکل (shape Factor) : (F)

رابطه اصلی

$$F_{ij} = \frac{q_{i \rightarrow j}}{A_i J_i}$$

$i \rightarrow j$ = از بیرون به ج وارد می شود

A_i = مساحت جسمی که تسخیر آن خارج می شود

J_i = توان ضمیمه

$$F_{ij} = \frac{1}{A_i} \int_{A_i} \int_{A_j} \frac{\cos \theta_i \cos \theta_j}{\pi R^2} dA_j dA_i$$

$$F_{ji} = \frac{1}{A_j} \int_{A_i} \int_{A_j} \frac{\cos \theta_i \cos \theta_j}{\pi R^2} dA_j dA_i$$

$$A_i F_{ij} = A_j F_{ji}$$

قاعده متعکس پذیری

$$\sum_{j=1}^n F_{ij} = 1$$

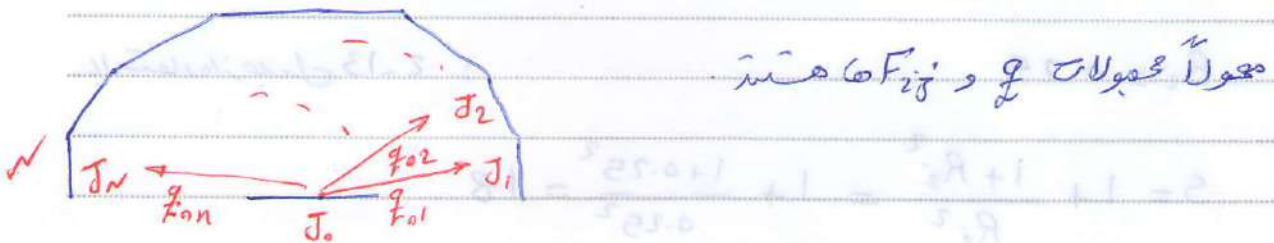
قاعده جمع

نکته :
توانی که از سطح بیرون می آید

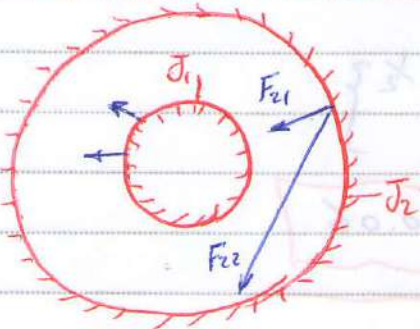
نکته: F_{ii} همیشه منفی است مگر اینکه جسم مقعر باشد (که جسم زائنی به خودش تسخیر ندارد) (میکنند مقعراست)

در یک سیستم N صفرای تعداد مجهولات برای $\frac{N(N-1)}{2}$ خواهد بود.

معمولاً مجهولات q و F_{ii} هستند

مثال: با توجه به اینکه $F_{11} = 0$ است یعنی جسم یک به خودش تسخیر ندارد.

با توجه به قانون # $F_{11} + F_{12} = 1$

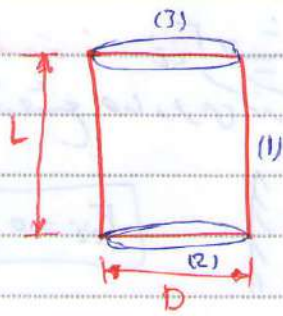
$A_2 F_{12} = A_1 F_{21}$

$F_{21} = \frac{A_1}{A_2} F_{12}$

$F_{21} + F_{22} = 1$ $F_{22} = 1 - F_{21} = 1 - \frac{A_1}{A_2}$

ابتدا قانون # را برای جسم 1 نوشتم و از آنجایی که F_{11} برابر صفر بود F_{12} بدست آمد. آنگاه با استفاده از قانون # F_{21} را بدست آوردم. حال F_{21} را بدست آوردم قانون # را برای جسم 2 نوشتم و بدین صورت F_{22} را بدست آوردم.

مسئله: استوانه ای داریم:

$$L = 0.15$$

$$D = 0.075$$

$$\frac{r_i'}{L} = \frac{0.00375}{0.15} = 0.25$$

$$\frac{r_j}{L} = \frac{0.00375}{0.15} = 0.25 \quad \frac{L}{r_i} = 4$$

$$R_i = 0.25$$

استفاده از جدول 2-13

$$S = 1 + \frac{1 + R_i^2}{R_i^2} = 1 + \frac{1 + 0.25^2}{0.25^2} = 18$$

$$F_{23} = \frac{1}{2} \left\{ S - \left[S^2 - 4 \left(\frac{r_i}{r_j} \right)^2 \right]^{1/2} \right\}$$

$$F_{23} = \frac{1}{2} \left\{ 18 - [18^2 - 4]^{1/2} \right\} = 0.06$$

$$\frac{N(N-1)}{2} = \frac{3 \times 2}{2} = 3$$

$$F_{23} = 0.06 \quad F_{32} = 0.06 \quad F_{22} = 0 \quad F_{33} = 0$$

$$F_{21} + F_{22} + F_{23} = 1 \quad F_{21} + 0 + 0.06 = 1$$

$$F_{21} = 0.94$$

$$F_{31} + F_{32} + F_{33} = 1 \quad F_{31} + 0.06 + 0 = 1$$

$$F_{31} = 0.94$$

$$A_2 F_{21} = A_1 F_{12} \quad \frac{\pi D^2}{4} \times 0.94 = \pi D L \times F_{12}$$

$$F_{12} = \frac{\pi \times D^2 \times 0.94}{4 \pi D L} = \frac{0.94}{4} \frac{D}{L}$$

مجلس ششم؛ سینه؛ 8، 16، 91

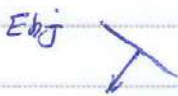
باید تسع بین اصنام سیاه

$$q_{i \rightarrow j} = (A_i J_i) F_{ij} = A_i E_{b_i} F_{ij}$$

$$J_i = E_{b_i} \Rightarrow J_i = E_i + \text{Reflection} : \text{عوضه، عکس، عکس، عکس}$$

E_{b_i} ← عکس ← عکس ← عکس

$$q_{j \rightarrow i} = A_j F_{ji} E_{b_j}$$

$$q_{ij, \text{net}} = q_{i \rightarrow j} - q_{j \rightarrow i} =$$

$$(A_i F_{ij} = A_j F_{ji}) \leftarrow \text{دو برابر}$$

$$E_{b_i} \nearrow = A_i F_{ij} E_{b_i} - A_j F_{ji} E_{b_j} =$$

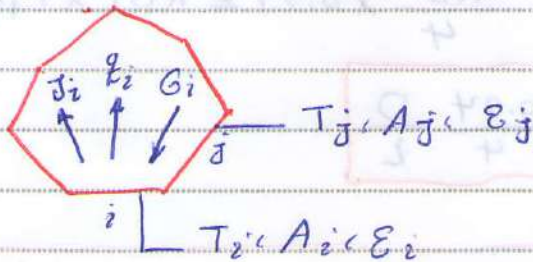
$$= A_i F_{ij} (E_{b_i} - E_{b_j}) = A_i F_{ij} \sigma (T_i^4 - T_j^4) = q_{ij, \text{net}}$$

σT_i^4 σT_j^4

تبادل تسلسل بین سطوح خاستری و دنیوز در یک نقطه

$$\begin{cases} \alpha_j = \epsilon_j \\ \alpha = \epsilon \end{cases}$$

فقط توزیع طیف داریم از فرایند جذب و صدور

$$q_i = A_i (J_i - G_i) \quad (1)$$

آنچه خالص خروج تسلسل از سطح i

$$J_i = E_i + \rho_i G_i \quad \& \quad \alpha_i + \rho_i + \tau_i = 1$$

فرض می کنیم که در یک حالت در این صورت $\tau_i = 0$ بنابراین:

$$\rho_i = 1 - \alpha_i \Rightarrow J_i = E_i + (1 - \alpha_i) G_i$$

$$J_i = \epsilon_i E_{b_i} + (1 - \epsilon_i) G_i \quad (2)$$

$$G_i = \frac{J_i - \epsilon_i E_{b_i}}{1 - \epsilon_i} \quad *$$

← from (2)

* in $\rightarrow$ (1) $\Rightarrow$

$$q_i = A_i \left(J_i - \frac{J_i - \epsilon_i E_{b_i}}{1 - \epsilon_i} \right)$$

$$q_{k_i} = A_i \frac{J_i - J_i \epsilon_i - J_i + \epsilon_i E_{b_i}}{1 - \epsilon_i}$$

$$q_{k_i} = A_i \left(\frac{\epsilon_i E_{b_i} - \epsilon_i J_i}{1 - \epsilon_i} \right) = \frac{E_{b_i} - J_i}{\frac{1 - \epsilon_i}{A_i \cdot \epsilon_i}}$$

$$q_{k_i \text{ net}} = \frac{E_{b_i} - J_i}{\frac{1 - \epsilon_i}{\epsilon_i A_i}}$$

رابطه نهایی برای محاسبه q بر اساس ابعاد حالتی از این رابطه می توان محاسبه هم در حال گرم شدن است یا سرد شدن.

مقاومت شعاعی سطحی : میتوان رابطه $\frac{1 - \epsilon_i}{\epsilon_i A_i}$ را بعنوان مقاومت معرفی کرده جنرته مقاومت درونی جسم محسوب می شود.

تفاضل رانش : می توان رابطه $E_{b_i} - J_i$ را بعنوان تفاضل رانش در نظر گرفت

$$I = \frac{V}{R} \Rightarrow I \equiv q_{k_i} \quad \begin{matrix} V \equiv \text{تفاضل رانش} \\ R \equiv \text{مقاومت شعاعی سطحی} \end{matrix}$$

مقاومت مربوط به تبادل شعاع بین سطح :

$$A_i G_i = \sum_{j=1}^N F_{ji} A_j J_j$$

$A_i G_i =$ شعاع ورودی به جسم

$F_{ji} A_j J_j =$ مجموع شعاع خروجی از

اجسام مختلف در ضرب شکل بین حجم و ابعاد سطح گنده آن

$$A_i B_i = \sum_{j=1}^N F_{ij} A_i J_j = A_i \sum_{j=1}^N F_{ij} J_j$$

$$B_i = \sum_{j=1}^N F_{ij} J_j$$

$$q_i = A_i (J_i - B_i)$$

بالنسبة لـ (1)

$$q_i = A_i \left(J_i - \sum_{j=1}^N F_{ij} J_j \right)$$

$$q_i = A_i \left(\sum_{j=1}^N F_{ij} J_i - \sum_{j=1}^N F_{ij} J_j \right) =$$

$$q_i = \sum_{j=1}^N A_i F_{ij} (J_i - J_j)$$

$$J_i - J_j = \text{تفاضل بين رانج}$$

$$\text{MICRO} (A_i F_{ij})^{-1} = \text{معايير هندسية}$$

$$\frac{E_{b_i} - J_i}{\frac{1 - \epsilon_i}{\epsilon_i A_i}} = \sum_{j=1}^N \frac{J_i - J_j}{(A_i F_{ij})^{-1}} = q_{i, net}$$

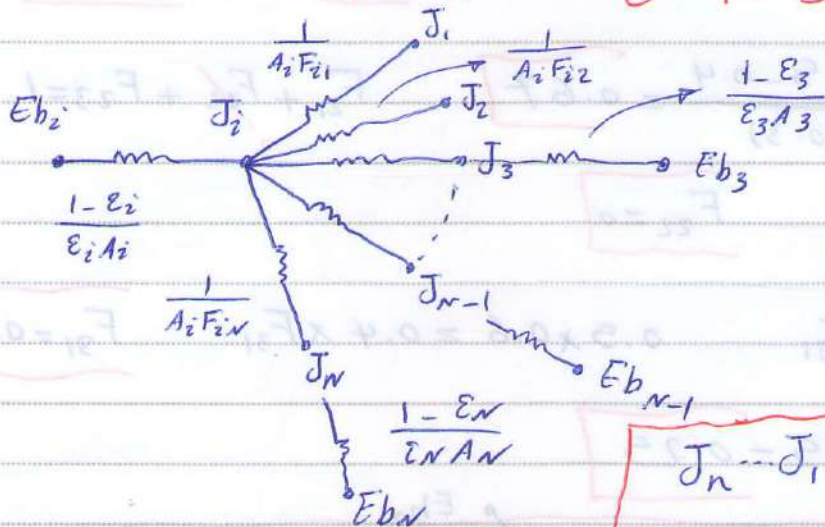
روابط نهایی:
#

داخل جسم

تبادل سطح

net

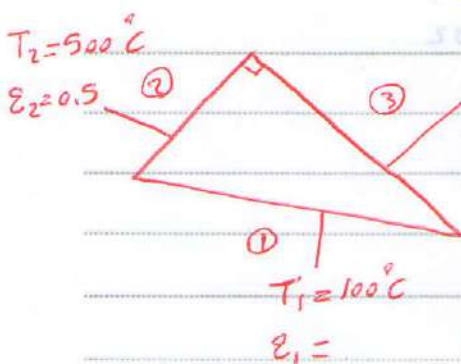
گرسیم صفا و متها برار جسم سطح شده در ابتدای سطح:

معمولا: J_i
سطح
 J_N

هدف اصلی ما $J_1, J_2, \dots, J_N$ است.

بعد از محاسبه J ها از رابطه # استفاده می کنیم و q_2 ها را بدست می آوریم.

مثال: در شکل متناهی ۳ سطح داریم با

خصوصیات سطحی و فزائیب سطح شده:

$A_1 = 0.5 \text{ m}$ (واحد طول)

$A_2 = 0.3 \text{ m}$ $A_3 = 0.4 \text{ m}$

سه ضلع داریم بنابراین رابطه زیر برای نویسیم:

$$\frac{n \times (n-1)}{2} = \frac{3 \times 2}{2} = 3$$

در یک انتقال حرارت سه سطحی به سطح یک با فرض حالتی بودن و در حضور بودن تمام سطوح بدنه آورده:

با توجه به شکل شد از جدول 1-3 استفاده می کنیم و روابط موجود را می نویسیم:

$$F_{ij} = \frac{w_i + w_j - w_k}{2w_i} \quad F_{12} = \frac{0.5 + 0.3 - 0.4}{2(0.5)} = 0.4$$

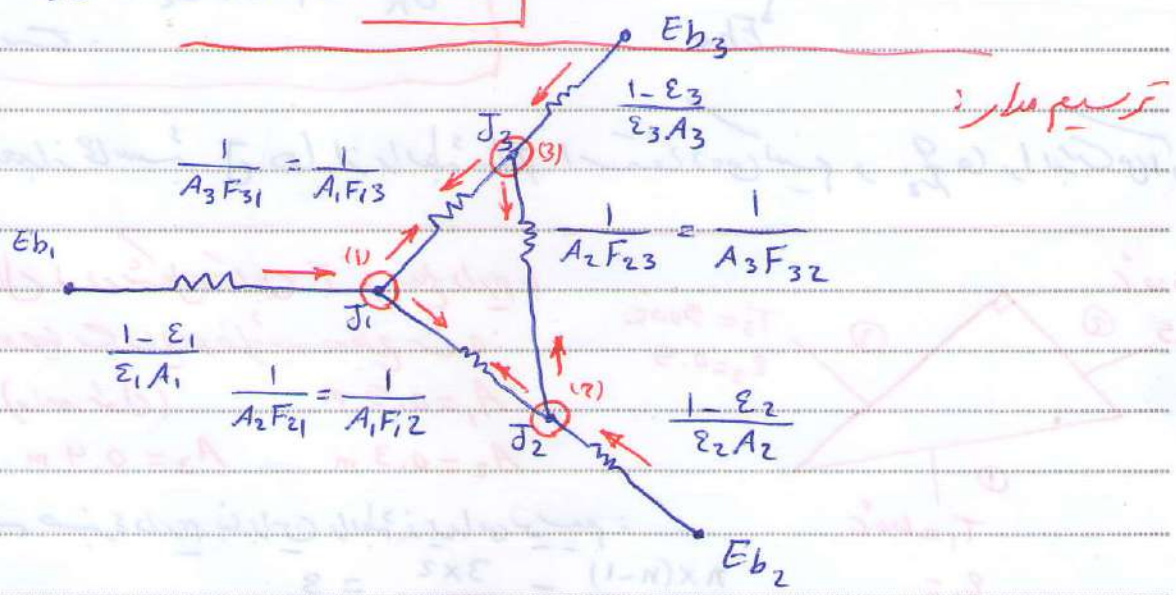
$$F_{12} + F_{11} + F_{13} = 1 \quad F_{13} = 0.6 \quad F_{11} = 0$$

$$F_{21} = \frac{0.3 + 0.5 - 0.4}{2(0.3)} = 0.67 \quad F_{21} + F_{22} + F_{23} = 1$$

$$F_{23} = 0.33 \quad F_{22} = 0$$

$$A_1 F_{13} = A_3 F_{31} \quad 0.5 \times 0.6 = 0.4 \times F_{31} \quad F_{31} = 0.75$$

$$F_{32} = 1 - 0.75 = 0.25$$

ترسیم مدار:

برای حل مدار باید معادله برای تمامی نره ها بنویسیم

در موردی به هر کوره را در نظر می گیریم که در هر کوره به دو مسیر می رود؛ روابط را اینگونه می نویسیم:

$$(1) \quad \frac{Eb_1 - J_1}{\frac{1 - \epsilon_1}{\epsilon_1 A_1}} = \frac{J_1 - J_2}{A_1 F_{12}} + \frac{J_1 - J_3}{A_1 F_{13}} = \frac{q}{h_{1, \text{net}}}$$

$$(2) \quad \frac{Eb_2 - J_2}{\frac{1 - \epsilon_2}{\epsilon_2 A_2}} = \frac{J_2 - J_3}{A_2 F_{23}} + \frac{J_2 - J_1}{A_1 F_{12}} = \frac{q}{h_{2, \text{net}}}$$

$$(3) \quad \frac{Eb_3 - J_3}{\frac{1 - \epsilon_3}{\epsilon_3 A_3}} = \frac{J_3 - J_1}{A_1 F_{13}} + \frac{J_3 - J_2}{A_2 F_{23}} = \frac{q}{h_{3, \text{net}}}$$

برای معادله مجهول رسیدیم و مجهولات عبارتند از J_1, J_2, J_3 :
معادلات ما را بر حسب J_1, J_2, J_3 می نویسیم:

$$J_1 = (1 - \epsilon_1)(F_{12}J_2 + F_{13}J_3) + \epsilon_1 \sigma T_1^4$$

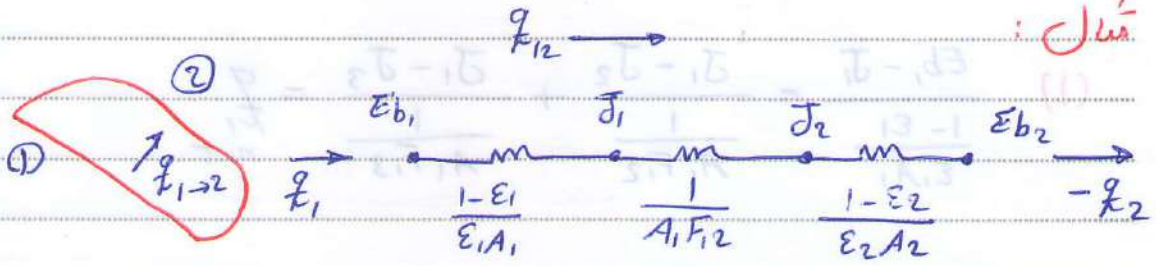
$$J_2 = (1 - \epsilon_2)(F_{21}J_1 + F_{23}J_3) + \epsilon_2 \sigma T_2^4$$

$$J_3 = (1 - \epsilon_3)(F_{31}J_1 + F_{32}J_2) + \epsilon_3 \sigma T_3^4$$

حساب هفتم : سه شنبه : 23, 8, 1391

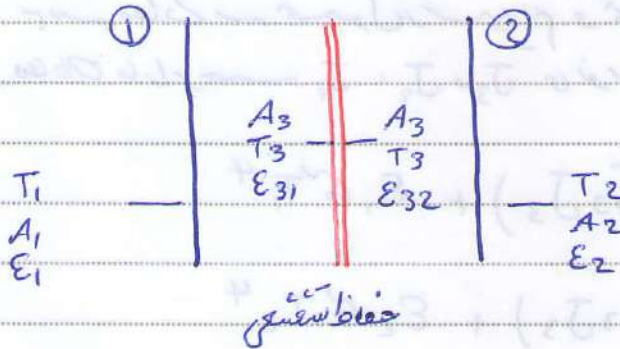
مثال :

$$\frac{E_{b1} - J_1}{\frac{1 - \epsilon_1}{\epsilon_1 A_1}} = \frac{J_2 - J_1}{\frac{1}{A_1 F_{12}}} = \frac{E_{b2} - J_2}{\frac{1 - \epsilon_2}{\epsilon_2 A_2}}$$

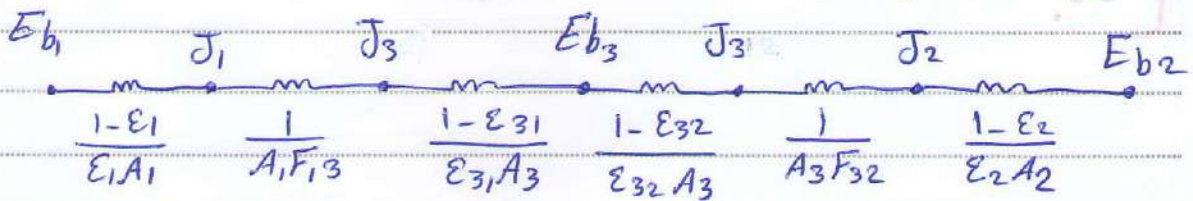
حفاظ های تابشی (Radiation shield):

اگر دو سطح داشته باشیم که با هم تبادل حرارتی انجام می دهند، با قرار دادن این حفاظ ها بین سطح صورت نظر که با فزاید صدور کم و فزاید انقباض بالا هستند قرار می گیرند.

امکان دارد فزاید صدور و انقباض در دو طرف حفاظ ها متفاوت باشند. ε31 با ε32 متفاوت هستند.

چون جسم black body سیاه است تابش داخلی دارد.

عایق ها از خود تابش عبور نمی دهند (در حالتی حفاظ ها فزاید تابش را کم کرده پس مقدارش را از خود عبور می دهند).

$$q = \frac{E_{b1} - E_{b2}}{\frac{1-\epsilon_1}{\epsilon_1 A_1} + \frac{1}{A_1 F_{13}} + \frac{1-\epsilon_{31}}{\epsilon_{31} A_3} + \frac{1-\epsilon_{32}}{\epsilon_{32} A_3} + \frac{1}{A_3 F_{32}} + \frac{1-\epsilon_2}{\epsilon_2 A_2}}$$

از آنجایی که حفاظ‌ها یا شیلدها ضریب همدورگی دارند:

$$\epsilon_{31} \approx \epsilon_{32} \ll \epsilon_1 \text{ و } \epsilon_2$$

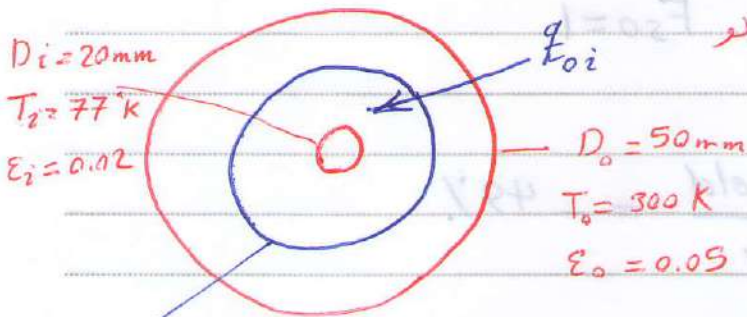
چون ϵ_{31} و ϵ_{32} بسیار کوچک هستند می‌توان صورت عبارت‌های ϵ_{31} و ϵ_{32} را تقریباً برابر یک در نظر گرفت. و چون گرم‌های ϵ_{31} و ϵ_{32} در مخرج هستند عبارتهای ϵ_{31} و ϵ_{32} را بسیار بزرگ می‌تند به اندازه‌ای که می‌توان از آنها هم گرم‌ها صرف نظر کرد.

q_{shield} مقدار شش‌مستقل شده در حالت همراه با حفاظ

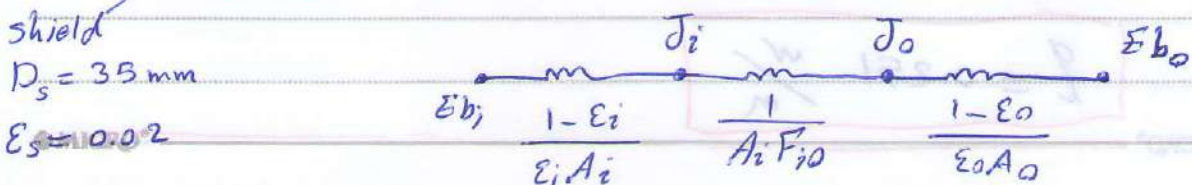
$q_{no shield}$ بدون حفاظ

$$\frac{q_{shield}}{q_{no shield}} = \frac{1}{N+1}$$

مثال: مقدار انتقال حرارت بین دو لوله هم‌محور

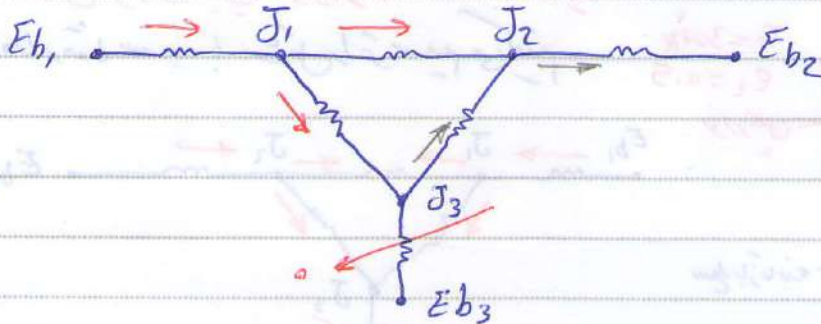

مقدار انتقال حرارت لوله‌ها با وجود q_{shield}

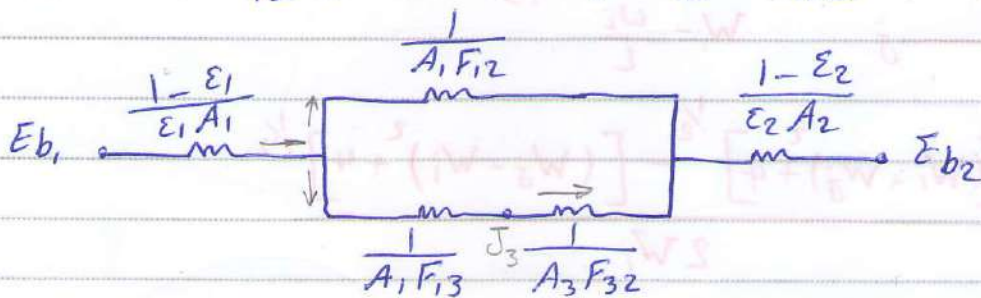
سطح بازمانده: این سطح بعنوان غایب تسخیم عمل می کند یعنی چیزی را از خود عبور نمی دهد و انتقال حرارت تسخیمی در این سطح صفر است.

حال می گوئیم اگر سطح سوم سطحی بازمانده باشد آنگاه:
به عبارتی می توان سطح بازمانده را سطح (صم) سیاه هم در نظر گرفت.

$$G_3 = J_3 = Eb_3$$

با صرف شدن انتقال برای سطح سوم مدار موازی خواهیم داشت:

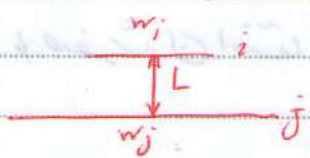
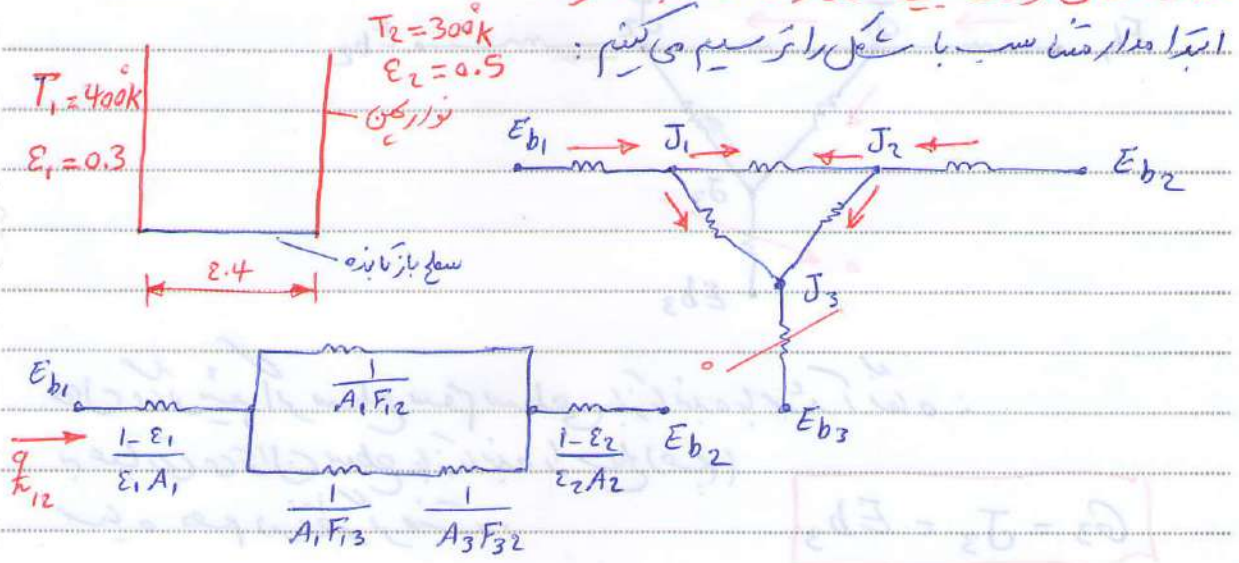
$$\frac{q}{h} = \frac{Eb_1 - Eb_2}{\frac{1-\epsilon_1}{\epsilon_1 A_1} + \frac{1}{\frac{1}{A_1 F_{12}} + \frac{1}{A_1 F_{13}} + \frac{1}{A_3 F_{32}}} + \frac{1-\epsilon_2}{\epsilon_2 A_2}}$$

حساب هفتم: سه شنبه، 30، 8، 91

مثال: دو نوار کهن به طول یک متر و فاصله 2.4 م (بر روی یک دیوار قرار گرفته اند)

مقدار انتقال حرارت بین دو نوار را محاسبه نمایید:

ابتدا مدار مشابیه با شکل زیر رسم می کنیم:

$$W_i = \frac{w_i}{L}$$

$$F_{ij} = \frac{[(W_i + W_j)^2 + 4]^{1/2} - [(W_j - W_i)^2 + 4]^{1/2}}{2W_i}$$

$$W_1 = W_2 = \frac{1}{2.4}$$

$$F_{12} = 0.2 = F_{21}$$

$$F_{13} = 0.8$$

$$F_{11} = 0$$

$$F_{22} = 0$$

$$F_{23} = 0.8$$

از روش ترمودینامیک استفاده می‌کنیم:

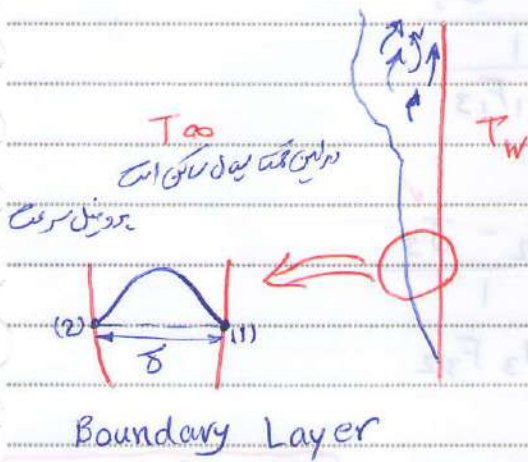
$$(1) \frac{Eb_1 - J_1}{1 - \epsilon_1} = \frac{J_1 - J_2}{A_1 F_{12}} + \frac{J_1 - J_3}{A_1 F_{13}}$$

$$(2) \frac{Eb_2 - J_2}{1 - \epsilon_2} = \frac{J_2 - J_1}{A_2 F_{21}} + \frac{J_2 - J_3}{A_3 F_{32}}$$

$$(3) Eb_3 = J_3 = \sigma T_3^4 = 221.5 \frac{W}{m^2 \cdot K}$$

در سطح بازتابی کامل
 $Eb_3 = J_3$

فصل نهم : سیستم‌های جابجایی حرارت آزاد (Free convection)

یک دیوار داریم با دمای T_w و سیال با دمای T_∞ در کنار دیوار وجود دارد. فرض کنیم که $T_w > T_\infty$ یعنی سیال در حال گرم شدن است و سیال بواسطه گرم شدن به سمت بالا حرکت می‌کند و در نتیجه حرکت افزایش حجم هم انجام می‌دهد که در نتیجه سیال (دیوار) تشکیل لایه مرزی را می‌دهد و تا حدی می‌تواند پیش برود که جریانی آشفتگی نیز بوجود آید.

- (1) سرعت در این نقطه هم سرعت با دیوار یعنی صفر است.
- (2) چون سیال ساکن است در کنار لایه مرزی هم سرعت صفر است.

فرضیات: I سیالات ما تراکم‌ناپذیر هستند: Incompressible

سیالات تراکم‌پذیر، سیالاتی هستند که سرعت ماخ بزرگتر از 0.3 باشد $(Mach > 0.3)$

$$\frac{\partial P}{\partial t} + \frac{\partial (P u)}{\partial x} = 0 \quad \frac{\partial (P u)}{\partial x} = 0$$

momentum

$$\rho \left(u \frac{\partial u}{\partial x} + v \frac{\partial u}{\partial y} \right) = - \frac{\partial P}{\partial x} - \rho g + \mu \frac{\partial^2 u}{\partial y^2}$$

تشریح: $\frac{\partial P}{\partial x} = - \rho_\infty \cdot g$

$$\rho \left(u \frac{\partial u}{\partial x} + v \frac{\partial u}{\partial y} \right) = g (\rho_\infty - \rho) + \mu \frac{\partial^2 u}{\partial y^2}$$

ضریب انبساط حجمی:

$$\beta = \frac{\rho_\infty - \rho}{\rho(T - T_\infty)} = \frac{1}{\nu} \left(\frac{\partial \nu}{\partial T} \right) \Big|_{P = \text{const}}$$

$$\rho \left(\mu \frac{\partial u}{\partial x} + \nu \frac{\partial u}{\partial y} \right) = g \rho \beta (T - T_\infty) + \mu \frac{\partial^2 u}{\partial y^2}$$

معادله موافقت نامایی

معادله موافقت برانوشتم، پس از قانون شناوری
 یک فرضیم، در ادامه نرم ضریب انبساط حجمی
 را با یک بروردیم تا مشکل نهایی معادله موافقت را بدست
 آوریم.

عبارت β : (ضریب انبساط حجمی):

$$T = T_{\text{مطلق}} \text{ فاز } (K)$$

$$\beta = \frac{1}{T}$$

از کار کامل باشد

از جدول

برای هر سیال خاص دیگر

معادله انرژی:

$$\rho \left(u \frac{\partial T}{\partial x} + v \frac{\partial T}{\partial y} \right) = k \frac{\partial^2 T}{\partial x^2}$$

با استفاده از معادله موافقت و معادله انرژی شرایط مرزی های نویسیم:

$$y=0 \quad T = T_w \quad u = 0$$

شرایط مرزی

$$B.C. \quad y = \delta \quad T = T_\infty \quad u = 0$$

(Boundary Condition)

$$y = \delta \quad \frac{\partial T}{\partial y} = 0 \quad \frac{\partial u}{\partial y} = 0$$

$$(1) \frac{\delta}{x} = 3.93 Pr^{-1/2} (0.952 + Pr)^{1/4} Gr_x^{-1/4}$$

$$Gr_x = \frac{g \cdot \beta \cdot (T_w - T_\infty) \cdot x^3}{\nu^2}$$

Gr_x = عدد گراسف
 ν = مقیاس طولی

نسبت نیروهای شناوری به نفوذ ضریبی

$$\nu = \frac{\mu}{\rho} \leftarrow \nu$$

$$Pr = \frac{\nu}{\alpha}$$

عدد پراوتل:
 نسبت نفوذ ضریبی به نفوذ حرارتی $\leftarrow$

$$\alpha = \frac{k}{\rho C_p}$$

α = ضریب نفوذ حرارتی

if $Pr > 1$ $\delta > \delta_t$
 $Pr < 1$ $\delta_t > \delta$

* عدد پراوتل برای انتقال حرارت مایع بسیار کم است. بنابراین میزان نفوذ حرارتی در آنجا بالاتر است.

$$(2) Nu_x = \frac{h \cdot x}{k}$$

k = ضریب انتقال حرارت هدایتی سیال

$$(2) \quad Nu_x = \frac{h \cdot x}{k} = 0.508 \times Pr^{1/2} \times (0.952 + Pr)^{-1/4} \cdot Gr_x^{1/4}$$

$$(3) \quad \frac{q}{h_w} = -kA \left. \frac{\partial T}{\partial y} \right|_{y=0} = hA(T_w - T_\infty)$$

انزرا رابطه (2) کارا بدست می آوریم و از رابطه (3) $\frac{q}{h_w}$ را می سب می کنیم.

با استفاده از معادله بقای جرم، معادله مومنتوم و معادله انرژی روابط شرایط مرزی ما نوشتیم و با جمع بندی به رابطه (1) رسیدیم. با وارد کردن رابطه نوشتیم به رابطه (2) رسیدیم. با استفاده از این رابطه h را می توانیم بدست آوریم. با جایگزینی h در رابطه (3)، $\frac{q}{h_w}$ را می توان می سب کرد.

نکته: در سیالات معیار آرام یا کوربولنت بودن جریان عدد رینولدزی باشد.

$$Re = \frac{\rho U x}{\mu}$$

$\rightarrow$ نیروهای بزرگ $\leftarrow$ برای لایه های مرزی ضعیف
 $\rightarrow$ نیروهای لزجت

در انتقال حرارت و برای لایه های مرزی حرارتی معیار آرام یا کوربولنت بودن جریان عدد گراسف می باشد:

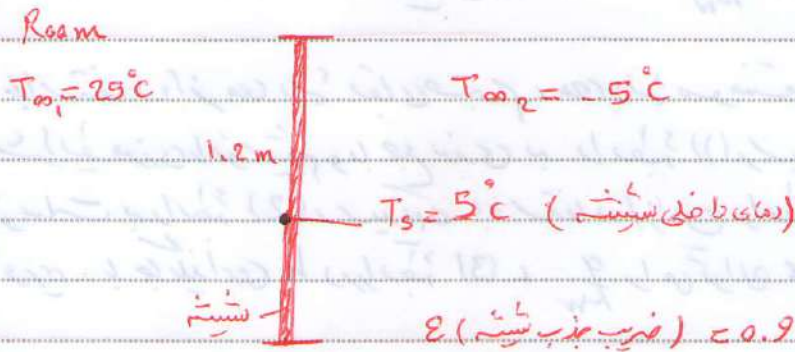
$$Gr_x = \frac{g \cdot \beta \cdot (T_w - T_\infty) \cdot x}{\nu^2}$$

بنابراین: برای صفات عمودی - هوا $Gr_{crit} = 4 \times 10^8$

عمودی - سیال غیر از هوا $Gr_{crit} = 10^8 \sim 10^9$

جلسه پنجم : سه شنبه : 14/9/91

مسئله : یک پیچیده مشتمل بر معرض انتقال حرارت جابجایی نشان داده شده در شکل زیر قرار دارد. با ثابت فرض کردن توزیع دما در داخل جسم نسبت به زمان (Steady state) مقدار انتقال حرارت کلی (از اتاق بیرون را که خارج شده است) محاسبه کنید. (انتقال حرارت تسبیح را هم در نظر قرار دهید) (عرض پیچیده 2m است)

ابتدا باید دمای فیلم را حساب کنیم

$$T_f (\text{دمای فیلم}) = \frac{T_s + T_{\infty_1}}{2} = \frac{5 + 25}{2} = 15^\circ\text{C}$$

خواص هوا از جدول $\Rightarrow$

$$\begin{cases} k = 0.02476 \frac{\text{W}}{\text{m}\cdot\text{K}} \\ \nu = 1.470 \times 10^{-5} \frac{\text{m}^2}{\text{s}} \\ Pr = 0.7323 \end{cases}$$

$$\beta = \frac{1}{T_f} = \frac{1}{15 + 273.15} = 0.003472$$

ابتدای عدد رانلی را محاسبه می کنیم :

$$Ra = \frac{g \beta (T_{\infty_1} - T_s) L^3}{\nu^2} \cdot Pr = \frac{9.81 \times 0.003472 \times (25 - 5) \times 1.2^3}{(1.470 \times 10^{-5})^2} \times 0.73$$

$$Ra = 3.989 \times 10^9$$

(51)

Subject :

Date :

اینک با توجه به عدد Ra بدست آمده باید یک رابطه را انتخاب کنیم:

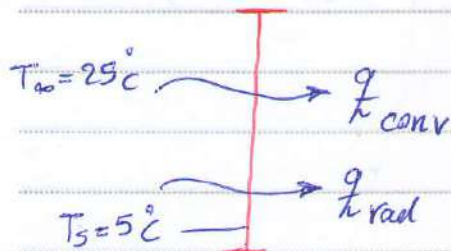
* صفحه عمودی داریم، ثابت است و عدد رانلی (Ra) هم مشخص است و با توجه به بازه عدد Ra رابطه 9 را انتخاب می‌کنیم:

$$Nu_f = 0.1 (Ra)^{1/3} = 0.1 (3.989 \times 10^9)^{1/3} = 158.6$$

$$h = \frac{k}{L} Nu = \frac{0.02476}{1.2} \times 158.6 = 3.27 \frac{W}{m^2 \cdot K}$$

$$A_s = 1.2 \times 2 = 2.4 m^2$$

مساحت بقیه

$$q_{tot} = q_{conv} + q_{rad}$$

$$q_{tot} = h \cdot A_s (T_{\infty} - T_{s1}) + \epsilon \sigma A_s (T_{\infty}^4 - T_s^4)$$

$$\frac{q}{h_{tot}} = (3.27)(2.4)(T_{\infty} - T_{s1}) + \epsilon \sigma A_s (T_{\infty}^4 - T_s^4) = 387.95$$

نکته: با فرض ضخامت شیشه (6 mm) و $K_{شیشه} = 0.78$ باشد؛
دماي بیرونی شیشه را ص 5 بکنند و مابقی روابط را ادامه دهند.

$$\frac{q}{h} = k \frac{T_1 - T_2}{L} \Rightarrow 387.95 = (0.78) \left(\frac{5 - T_2}{0.006} \right)$$

$$T_2 = 2^{\circ}C$$

$$T_f = \frac{2 + (-5)}{2} = -\frac{3}{2} = -1.5^\circ \text{C} \quad \leftarrow \text{فرد (5.6)}$$

$$\beta = \frac{1}{T_f} = \frac{1}{-1.5 + 273.15} = 0.003681$$

$$k = 24.03 \times 10^{-3} \frac{\text{W}}{\text{m} \cdot \text{K}} \quad \leftarrow \text{خواص هوائ جوی}$$

$$D = 13.36 \times 10^{-6} \text{ m} \quad \text{Pr} = 0.714$$

$$Ra = \frac{g \beta (T_s - T_\infty) L^3}{\nu^2} \cdot Pr = \frac{9 \times 0.003681 (2 - (-5)) \times 1.2^3}{(13.36 \times 10^{-6})^2} \times 0.714$$

$$Ra = 1.747 \times 10^9$$

$$Nu_f = 0.1 (Ra)^{1/3} = 120.4$$

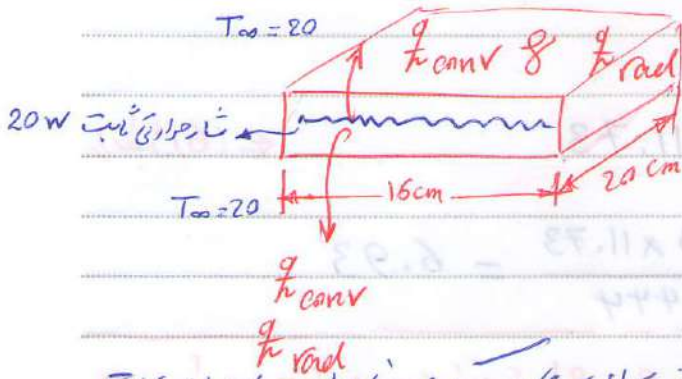
$$h = \frac{k}{L} Nu = \frac{24.03 \times 10^{-3}}{1.2} \times 120.4 = 2.41$$

(53)

Subject : Heat

Date

مثال ۱ صفحه ای با طول (16 cm) در نظر بگیریم که انتقال حرارت هم از بالا و هم از سطح پایین انجام می گیرد و دمای آنرا نیز دمای محیط را در نظر بگیریم.

سیال: $T_{\infty} = 20^{\circ}C$ و air

سیال در دو طرف صفحه ساکن است.

مقدار انتقال حرارت خارج شده از جسم را محاسبه کنید!

دمای جسم را اندازه بگیریم، بنابراین دمای سطح را نیز می توانیم محاسبه کرد. بنا بر این باید از حالت حدس و خطا استفاده کنیم.

و دمای سطح جسم را یکی می گیریم و برابر $T_s = 50^{\circ}C$ در نظر می گیریم.

$$T_f = \frac{T_s + T_{\infty}}{2} = 35^{\circ}C$$

با استفاده از جدول $\Rightarrow k = 0.02625 \frac{W}{m \cdot K}$

$$\nu = 1.655 \times 10^{-5} \quad \& \quad Pr = 0.7268$$

$$\beta = \frac{1}{T_f} = \frac{1}{35 + 273.15} = 0.003247 \text{ K}^{-1}$$

$$L_c = \frac{A_c}{P} = \frac{0.16 \times 0.2}{2[0.16 + 0.2]} = 0.0444 \text{ m}$$

$$Ra = \frac{g \beta (T_s - T_{\infty}) L_c^3}{\nu^2} \cdot Pr =$$

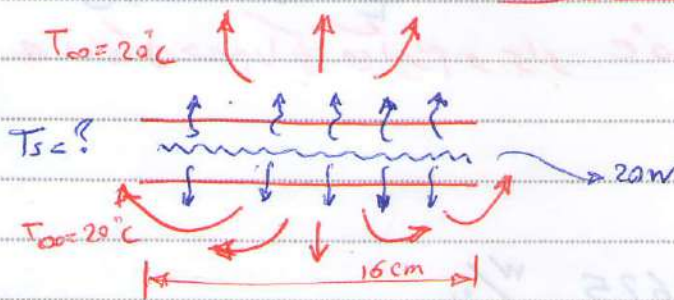
$$\frac{(9.81)(0.003247)(50 - 20)(0.0444)^3}{(1.655 \times 10^{-5})^2} \times 0.7268 = 221942.45$$

جدول برای صفحه‌ای که گرم باشد و سیال در بالای آن و در حالت ثابت باشد در جدول رابطه آن‌ها برای نوار عبوری از فرانت Gr استفاده کنیم. بنابراین

$$Nu = 0.54 Ra^{0.25} = 11.73 \quad \leftarrow \text{رابطه (6)}$$

$$h = \frac{k \cdot Nu}{L_c} = \frac{0.02625 \times 11.73}{0.0444} = 6.93$$

حساب دهم؟ سه شنبه؟ 21، 19، 9

نام حساب مثال قبل :

$$T_w = T_s = 50^{\circ}\text{C} = 323.15^{\circ}\text{K}$$

$$T_f = \frac{50 + 20}{2} = 35^{\circ}\text{C} = 308.15^{\circ}\text{K}$$

$$\beta = \frac{1}{T_f} = \frac{1}{35 + 273.15} = 0.003247 \text{ K}^{-1}$$

چون ثابت است و صفحه از رابطه 19 استفاده کنیم *

$$Nu = 0.13 (Gr_L \cdot Pr)^{1/3} = 7.87$$

221942.45

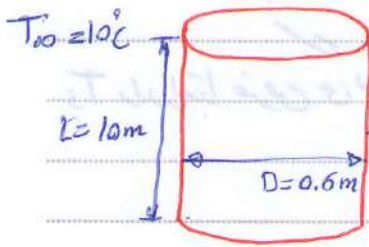
$$h = \frac{k}{L_c} Nu = \frac{0.02625}{0.0444} \times 7.87 = 4.65$$

$$(1) \quad Q_{\text{Loss-top}} = h \times A \times (T_s - T_{\infty})$$

مقدار تلف از بالا

$$Q = 4.65 \times 0.16 \times 0.2 (50 - 20) = 4.464$$

مثال: استوانه‌ای با مشخصات داده شده با مشخصات دمایی محیط داده شده است. مقدار انتقال حرارت را محاسب کنید.

سیال در اطراف استوانه ساکن است به همین خاطر از بهر جهت جایابی در آن دما استفاده می‌کنیم.

$$q = ?$$

$$T_f = \frac{T_s + T_{\infty}}{2} = 25^{\circ}\text{C}$$

$$\left. \begin{aligned} k &= 0.02551 & \frac{\mu}{\rho} = \nu &= 1.562 \times 10^{-5} & Pr &= 0.7296 \end{aligned} \right\} \text{جدول}$$

$$\beta = \frac{1}{T_f} = \frac{1}{25 + 273.15} = 0.003356$$

$$Ra = \frac{g \beta (T_s - T_{\infty}) L^3}{\nu^2} \quad Pr = \frac{9.81 \times 0.003356 (40 - 20) \times 10^3}{(1.562 \times 10^{-5})^2}$$

$$Ra = 2.953 \times 10^{12}$$

با توجه به راهی بدست آمده و روابط آماره مربوطه به استوانه‌ها را طبق q را انتخاب می‌کنیم.

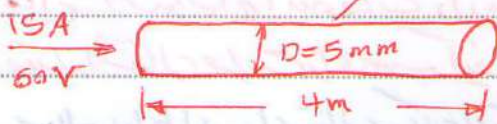
$$Nu_f = 0.1 (Gr \cdot Pr)^{1/3} = 0.1 Ra^{1/3} = 1435$$

$$h = \frac{k Nu}{L_c} = \frac{0.02551 \times 1435}{10} = 3.66 \frac{W}{m^2 \cdot ^\circ C}$$

$$Q = h \cdot A \cdot \Delta T = 3.66 \times \pi D L \times (T_s - T_\infty) = 20.70 W$$

air $T_\infty = 20^\circ C$

(فرض) $T_s = 100^\circ C$

مثال: در سیم کابل روبرو جریان برآید
با 15 آمپر و 60V عبور می کند
روش سطح سیم را (4) سیم کنید

T_s را در ابتدا فرض می کنیم ←

$$T_f = \frac{100 + 20}{2} = 60^\circ C$$

$$k = 0.02808$$

$$\nu = 1.896 \times 10^{-5}$$

$$Pr = 0.7202$$

$$\beta = \frac{1}{60 + 273.15} = 0.003003 K^{-1}$$

$$L_c = D = 5 \text{ mm}$$

$$Ra = \frac{g \beta (T_s - T_\infty) D^3}{\nu^2} \cdot Pr$$

$L_c =$ طول سطح هسته در امتداد
شتاب جاذبه است مثلا برای لوله
(فرض طول هسته قطر هسته بود و برای
استوانه لوله عمودی طول هسته طول
استوانه هسته شود)

(57)

Subject : stat

Date

$$Ra = \frac{9.81 \times 0.003003 \times (100 - 20) (5 \times 10^{-3})^3}{(1.896 \times 10^{-5})^2} \times 0.7202$$

$$Ra = 590.2$$

برای محاسبه Nu باید از جدول استفاده کنیم. هم می توان از رابطه 5 استفاده کرد و هم از رابطه 16.

$$Nu = 0.6 + \frac{0.387 Ra^{1/6}}{\left\{ \left[1 + \left(\frac{0.559}{Pr} \right)^{4/9} \right]^{4/9} \right\}^{1/6}} = 2.346$$

$$h = \frac{k}{D} Nu = 13.17 \frac{W}{m^2 \cdot ^\circ C} \quad \& \quad A_s = \pi D L = 0.06283 m^2$$

$$\dot{Q}_{electri} = h \cdot A \cdot (T_s - 20)$$

$$(Watt) VI = 60 \times 1.5 = 13.17 \times 0.06283 \times (T_s - 20)$$

$$T_s = 128.8 \text{ } ^\circ C$$

$$RI^2 = \frac{V}{I} \times I^2 = \frac{VI}{I}$$

با این T_s می توانیم از جدول استفاده کنیم و هم می توانیم از رابطه 5 استفاده کنیم.

$L = \text{مقدار طول}$

$h_{fg} = \text{آنتالپی نهان تبخیر}$
 $C_p = \text{ضریب انبساط حرارتی}$

اثر شناوری:

$Ja = \frac{c_p \Delta T}{h_{fg}}$

عدد جاکوب:

$Pr = \frac{\nu}{\alpha} = \frac{\frac{\mu}{\rho}}{\frac{k}{\rho c_p}} = \frac{\mu c_p}{k}$

عدد پراوند:

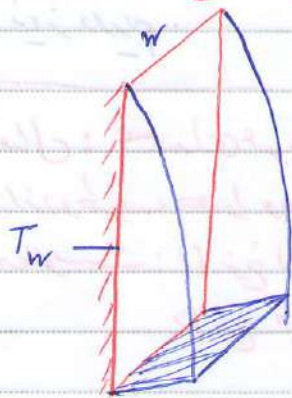
$Bo = \frac{g(\rho - \rho_v) L^3}{\sigma}$

عدد بانده:

عدد نوسلت تابعی است از اعداد بی بعد بالا.

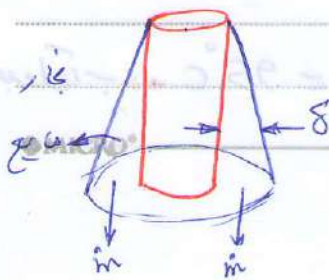
مثال: قطر هیدروکسیل m میم مایع چگالده شده و در بنولدرز جریان مایع را برای حالت زیر محاسب کنید.

برای محاسبه رینولدز باید m را محاسب کنیم و برای اینکار باید قطر هیدروکسیل را داشته باشیم.

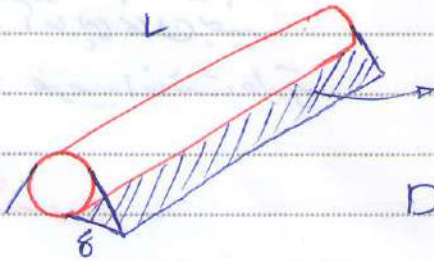
برای محاسبه رینولدز $D_h = \frac{4A}{P} = \frac{4 \times 8 \times w}{w} = 48$

برای آب استوانه عمودی:

$D_h = \frac{4A}{P} = \frac{4 \pi D \delta}{\pi D} = 4\delta$

استوانه افقی :

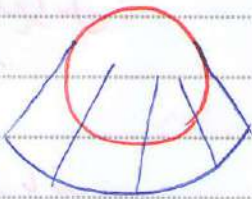

مساحت مقطع قائم

$$D_h = \frac{4A}{P} = \frac{4 \times L \times D}{L} = 4D$$

دایه مناسبه محیط کره باید مقطع قائم را حساب کنیم برش بزرگترین دایه
محیط کره را بصورت برش خورده حساب کنیم.

برای کره :

$$D_h = \frac{4A}{P} = \frac{4 \times \pi D^2}{\pi D} = 4D$$

شماره رینولدز را حساب می کنیم :

$$Re = \frac{\rho V D_h}{\mu} = \frac{4 \rho V D}{\mu}$$

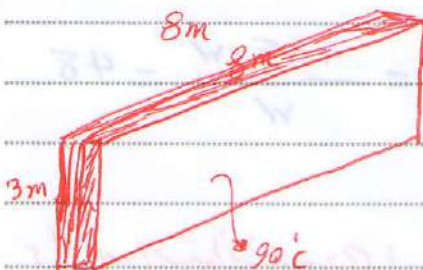
عدد Re را برابر روابط بعدی
نمی زنیم

مثال : سفندای عمودی داریم به دمای 90°C

از دو طرف هوا وجود دارد :

مطلوبه 1) نرخ انتقال حرارت به صفحه

2) نرخ تبخیر بخار به مایع

1 atm
Steam
T_{sat} = 100°C

$$T_f = \frac{T_{sat} + T_w}{2} = \frac{100 + 90}{2} = 95^\circ C$$

(61)

Subject : ...

Date : ...

$$\rho = 961.5 \text{ kg/m}^3$$

$$\mu = 0.297 \times 10^{-3}$$

$$\nu = 0.309 \times 10^{-6}$$

$$h_{fg} = 2257 \times 10^3$$

$$C_p = 4212 \text{ J/kg}^\circ\text{C}$$

$$k = 0.677 \text{ W/m}^\circ\text{C}$$

نکته: وقتی ما در صورتی باشد

$$\rho_v = 0.6 \text{ kg/m}^3$$

در این رابطه را غیر خط فرض نکنیم:

$$h'_{fg} = h_{fg} + 0.68 C (T_{sat} - T_w) =$$

$$2257 \times 10^3 + [0.68 \times 4212 \times (100 - 90)] = 2286 \times 10^3 \text{ J/kg}$$

این رابطه شماره 2 را انتخاب می‌کنیم

$$\bar{h} = 0.943 \left[\frac{\rho(\rho - \rho_v) g h_{fg} k_f^3}{L \mu_f (T_g - T_w)} \right]^{1/4} =$$

$$\bar{h} = 0.943 \left[\frac{961.5(961.5 - 0.6) \times 10 \times 2286 \times 10^3 \times 0.677^3}{3 \times 0.297 \times 10^{-3} \times (100 - 90)} \right]^{1/4}$$

$$\bar{h} = 5207 \text{ W/m}^2\text{C}$$

$$\dot{Q} = h \cdot A \cdot (T_g - T_w)$$

چون در دو طرف تبادل حرارتی دارد

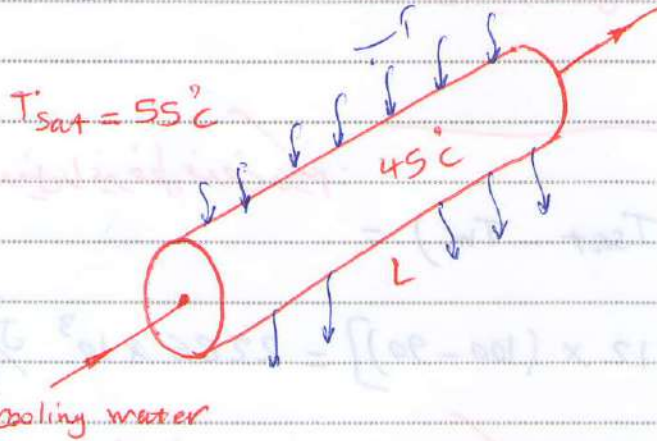
$$\dot{Q} = 5207 \times 8 \times 3 \times 2 \times (100 - 90) = 2499360 \text{ J/s}$$

$$\dot{Q} = 2.5 \text{ MJ/s} = \text{MW}$$

$$\dot{Q} = \dot{m} h_{fg}$$

مقدار آب بجای انداختن می شود:

$$\dot{m}_{\text{conds}} = \frac{2.5 \text{ MJ}}{2257 \times 10^3} = 1.09 \text{ kg/s}$$

مثال: عبور آب سرد از داخل لوله شان داده شده متغیر است. آب می‌گردد که دمای سطح لوله برای (45°C) ثابت گردد. در صورتی که لوله را داخل محیطی از بخار آب با دمای اشباع (55°C) قرار دهیم مطلوب است: (حداکثر طول لوله در صورتی که در هر متری آب جفایده شده و آب $\dot{m}_{\text{conds}} = (10 \text{ kg/h})$ باشد.

$$\dot{m}_{\text{conds}} = 10 \text{ kg/h} = \frac{10}{3600} \text{ kg/s}$$

$$T_f = \frac{T_{\text{sat}} + T_w}{2} = \frac{55 + 45}{2} = 50^\circ\text{C}$$

$$\rho = 988.1 \quad \mu = 0.547 \times 10^{-3}$$

$$\nu = 0.554 \times 10^{-6} = \frac{\mu}{\rho} \quad c_p = 4181$$

$$h_{fg} = 2371 \times 10^3 \text{ J/kg} \quad k = 0.644$$

$$Pr = 0.1045$$

(63)

Subject : _____

Date : _____

$$h'_{fg} = h_{fg} + 0.68 \times C (T_{sat} - T_s) =$$

$$= 2371 \times 10^3 + 0.68 \times 4181 \times (55 - 45) = 2399 \times 10^3 \text{ J/kg}$$

③ رابطه $\Rightarrow$

$$h = 0.725 \left[\frac{\rho(P - P_v) g h_{fg} k_f^3}{d \mu_f (T_g - T_w)} \right]^{1/4} = 10.135 \frac{W}{m^2 C}$$

$$\dot{Q} = m h_{fg} = \frac{10 \text{ kg}}{1 \text{ h}} \times \frac{1 \text{ h}}{3600 \text{ s}} \times 2371 \times 10^3 = 6.664 \times 10^3 \text{ W}$$

حداقل آب میان از بخار گرفته شده است.

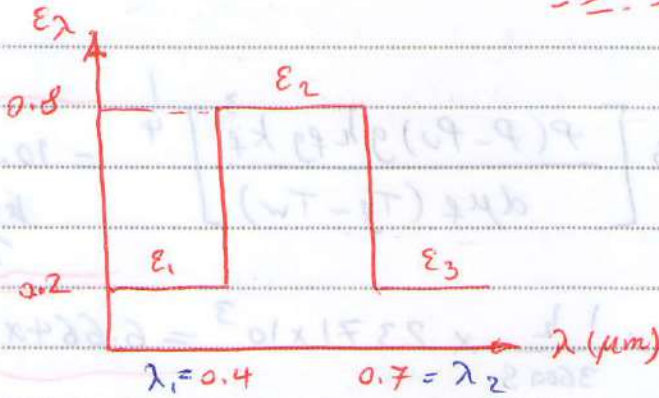
$$\dot{Q} = h \cdot A (T_{sat} - T_w) = (10.135) \times (2.54 \times 10^{-2}) \times L \times 10$$

$$L =$$

محاسبه توان خروجی، سلفی، 21, 10, 5

سوال: برای توزیع طیف رسم شده، مقدار ضریب کلی سلفی که ای را محاسبه کنید.
 دمای جسم را (3000 K) در نظر بگیرید:

$$\epsilon = \frac{\int_0^{\infty} \epsilon_{\lambda} E_{\lambda} d\lambda}{E_b} = \frac{\int_0^{0.4} \epsilon_1 E_{\lambda} d\lambda}{E_b} + \frac{\int_{0.4}^{0.7} \epsilon_2 E_{\lambda} d\lambda}{E_b} + \frac{\int_{0.7}^{\infty} \epsilon_3 E_{\lambda} d\lambda}{E_b}$$

$$\epsilon = \epsilon_1 F_{(0 \rightarrow 0.4 \mu m)} + \epsilon_2 F_{(0.4 \rightarrow 0.7 \mu m)} + \epsilon_3 F_{(0.7 \rightarrow \infty)}$$

$$\epsilon = \epsilon_1 F_{(0 \rightarrow 0.4)} + \epsilon_2 (F_{(0 \rightarrow 0.7)} - F_{(0 \rightarrow 0.4)}) + \epsilon_3 (F_{(0 \rightarrow \infty)} - F_{(0 \rightarrow 0.7)})$$

3000 K

0.4

0.7

λT

$\lambda T _{\lambda=0.4}$	$F_{0 \rightarrow 0.4} = 0.0021$
$\lambda T _{\lambda=0.7}$	$F_{0 \rightarrow 0.7} = 0.0838$

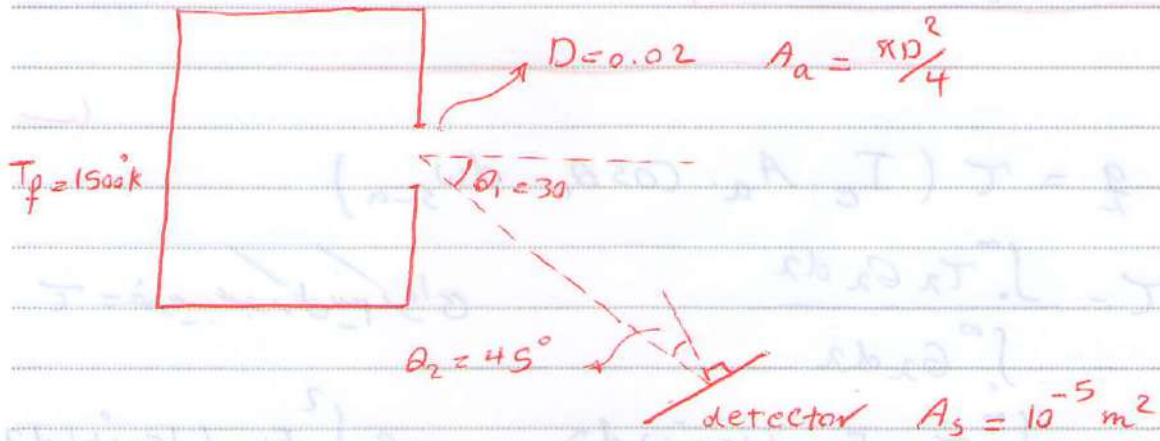
$\epsilon = 0.249$

(65)

Subject : Heat

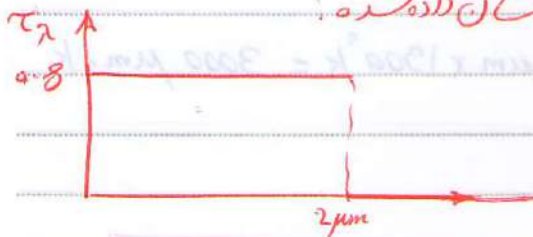
Date :

مثال: کوره ای با دمای (1500°K) را در نظر بگیرید که روی جدار، پنجره ای وجود دارد که بتوان شعاع را دید و همچنین دکتوری وجود دارد که در صورت خاموشی شکل جرم گاز را قطع می کند.

الف) روزنه را بدون شیشه در نظر بگیرید.

ب) روزنه با شیشه محققاً وضرب عبور علفی نشان داده شده.

* شش شعاع خروجی از جسم کوره ها تند شش شعاع
خروجی از جسم سیاه در تفرقی کبیریم (شش شعاع
خروجی دنیوز است)

$$q = I_e \cdot A_a \cdot \cos \theta_1 \cdot dw_{s-a}$$

$$E_b(T_f) = \pi I_e \quad I_e = \frac{E_b(T_f)}{\pi} = \frac{\sigma T_f^4}{\pi}$$

$$I_e = \frac{5.67 \times 10^{-8} \times (1500^4)}{\pi} = 9.14 \times 10^4 \frac{\text{W}}{\text{m}^2 \cdot \text{sr}}$$

$$dw_{s-a} = \frac{A_n}{r^2} = \frac{A_s \cos \theta_2}{r^2} = \frac{10^{-5} \times \cos 45}{12^2} = 0.707 \times 10^{-5} \text{sr}$$

$$\frac{q}{h} = 9.14 \times 10^4 \times \frac{\pi \times 0.02^2}{4} \times \cos 30 \times 0.707 \times 10^5 \text{ sr}$$

$$\frac{q}{h} = 1.76 \times 10^{-4} \text{ w}$$

$$q = \tau (I_e \cdot A_a \cdot \cos \theta_i \cdot d\omega_{s-a})$$

$$\tau = \frac{\int_0^\infty \tau_\lambda G_\lambda d\lambda}{\int_0^\infty G_\lambda d\lambda}$$

τ = ضریب عبور کلی نیم کره ای

$$\tau = \frac{\int_0^\infty \tau_\lambda \cdot E_{b,\lambda}(1500\text{K}) d\lambda}{E_b} = \frac{0.8 \int_0^\infty E_{b,\lambda}(1500\text{K}) d\lambda}{E_b}$$

E_b ← مجموع تمام اشعه در تمام طول موج
 مجموع و درونی به دکتور با شش شعاع نوری جسم
 به برابری است

$$\lambda T = 2 \mu\text{m} \times 1500\text{K} = 3000 \mu\text{m} \cdot \text{K}$$

$$\tau = 0.8 \times 0.273 = 0.218$$

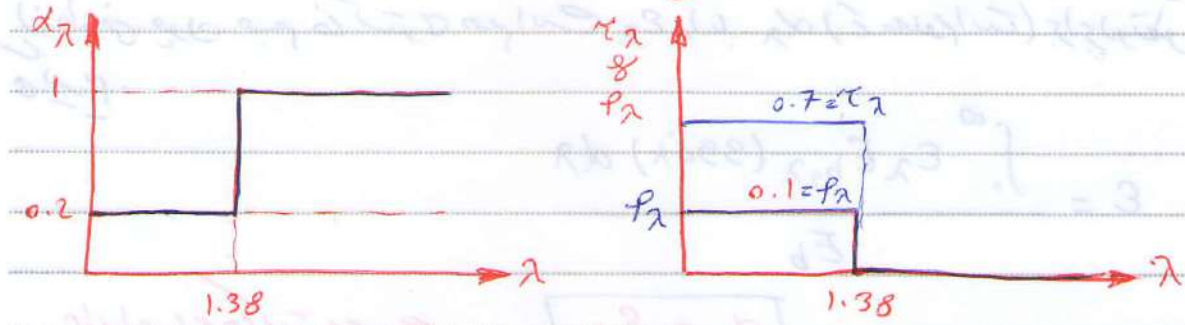
$$\frac{q}{h} = 0.218 \times 1.76 \times 10^{-4} \text{ w} = 0.384 \times 10^{-4} \text{ w}$$

مثال ۱ برای یک جسم دفیوز با توزیع طیفی ضرایب جذب و انعکاس ثابتی داده شده است. در صورتی که در معرض تابش شعاع خورشید قرار گرفته باشد و دمای جسم نیز (350°K) باشد مطلوب است:
 الف) مقدار ضریب عبور کلی نیم کره ای جذب، انعکاس و عبور

(67)

Subject :   Date

ب) مقدار حرارت فاعل خارج شده از صیغ.

$$\alpha_\lambda + \rho_\lambda + \tau_\lambda = 1$$

$$\tau_\lambda = 0.7$$

$$\tau = \frac{\int_0^\infty \tau_\lambda \theta_\lambda d\lambda}{G} = \frac{\int_0^\infty \tau_\lambda E_\lambda (5800^\circ\text{K}) d\lambda}{E_b(5800^\circ\text{K})}$$

$$= \frac{\int_0^{1.38} 0.7 E_{b,\lambda}(5800^\circ\text{K}) d\lambda}{E_b(5800^\circ\text{K})} = 0.7 (F_{0 \rightarrow 1.38})$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \lambda = 1.38 \\ T = 5800^\circ\text{K} \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow \lambda T \checkmark \quad F_{0 \rightarrow 1.38} = 0.856 \checkmark$$

$$\tau = 0.599$$

$$\rho = \frac{\int_0^\infty \rho_\lambda \theta_\lambda d\lambda}{G} = 0.1 \times 0.856 = 0.086$$

$$\alpha + \rho + \tau = 1$$

$$\alpha = 1 - 0.086 - 0.599 = 0.315$$

این سمت مربوط به صورت خود هم است بنابراین دمای (350 K) را در نظریه لایم و از طرفی چون هم فاکتور هم است ϵ_λ را با α_λ (که معلوم است) جایگزین می‌کنیم

$$E = \frac{\int_0^\infty \epsilon_\lambda E_{b,\lambda}(350\text{K}) d\lambda}{E_b}$$

$$\alpha_\lambda = \epsilon_\lambda$$

بار ابعاد فاکتوری ←
وقتی که سطح تغییر یافته

$$E = \frac{\int_0^\infty \alpha_\lambda E_{b,\lambda}(350\text{K}) d\lambda}{E_b}$$

$$E = \frac{\int_0^{1.3} 0.2 \times E_{b,\lambda}(350\text{K}) d\lambda}{E_b} + \frac{\int_{1.38}^\infty 1 \times E_{b,\lambda}(350\text{K}) d\lambda}{E_b}$$

$$E = 0.2 \left(F_{0 \rightarrow 1.38} \right) + 1 \left(1 - F_{0 \rightarrow 1.38} \right) = 1$$

* برای اینکه بتوانیم هم سردی سردی را هم با فرض کنیم: $G = 750$

$$\frac{q}{\text{K rad}} = \alpha G - \epsilon E = 0.315 \times 5.67 \times 10^{-8} \times (5800)^4 -$$

$$1 \times 5.67 \times 10^{-8} \times (350)^4 =$$

$$\frac{q}{\text{K rad}} = (0.315 \times 750) - (5.67 \times 10^{-8} \times (350)^4)$$

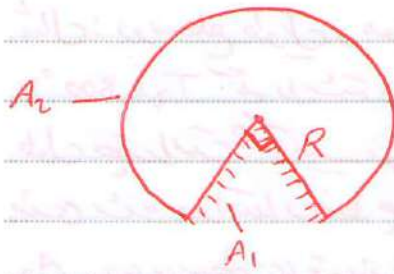
$$\frac{q}{\text{K rad}} = -615$$

(69)

Subject : _____

Date : _____

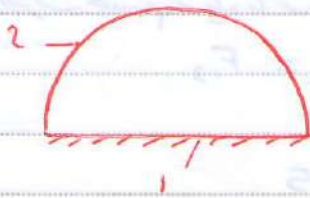
مثال: ضرایب انتقال زیر را بیابید:

$$F_{11} = 0 \quad F_{12} = 1$$

$$F_{21} = F_{12} \frac{A_1}{A_2} = F_{12} \frac{1 \times 2R}{\frac{3}{4} 2\pi R} = \frac{4}{3\pi} = 0.424$$

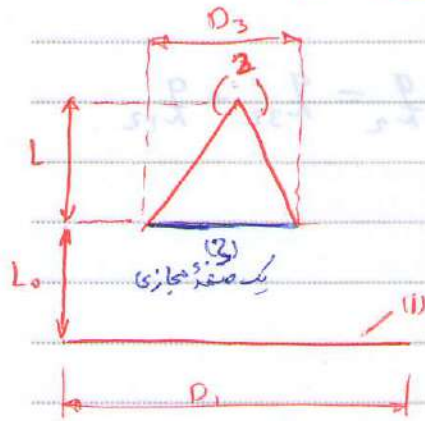
$$F_{22} = 1 - 0.424 = 0.576$$

$$F_{11} = 0 \quad F_{12} = 1$$

$$F_{21} = F_{12} \frac{A_1}{A_2} = \frac{1 \times 2R}{\pi R} = \frac{2}{\pi} = 0.637$$

$$F_{22} = 1 - 0.637 = 0.363$$

$$F_{12} = F_{13} \quad F_{33} = 0 \quad F_{11} = 0$$

$$F_{21} = F_{12} \frac{A_1}{A_2} = F_{13} \frac{A_1}{A_2}$$

$$F_{22} + F_{23} = 1$$

$$F_{22} = 1 - F_{23} = 1 - \frac{A_3}{A_2} \quad F_{32} = 1 - \frac{A_3}{A_2}$$

$$F_{32} + F_{33} = 1$$

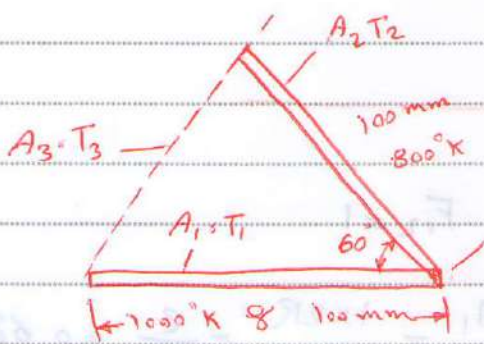
$$F_{32} = 1$$

MICRO $A_1 = \frac{\pi D_1^2}{4}$

$$A_2 = \frac{\pi D_3}{2} \left(L^2 + \left(\frac{D_3}{2} \right)^2 \right)^{1/2}$$

$$A_3 = \frac{\pi D_3^2}{4}$$

مثال: دو سطح طولی و مورب سیاه A_1 و A_2 در دماهای ثابت $T_1 = 1000^\circ K$ و $T_2 = 800^\circ K$ قرار دارند. تبادل حرارت خالص تسبیحی بین سطح برآمد طولی و سطح مورب فوق را بصورتی در نظر بگیرید که در آن A_2 باقی مانده عایق بندی شده در امتداد خط چین واقع شود. اشتغال خالص تسبیحی برآمد سطح A_2 و دمای سطح عایق بندی شده A_3 را تعیین کنید.

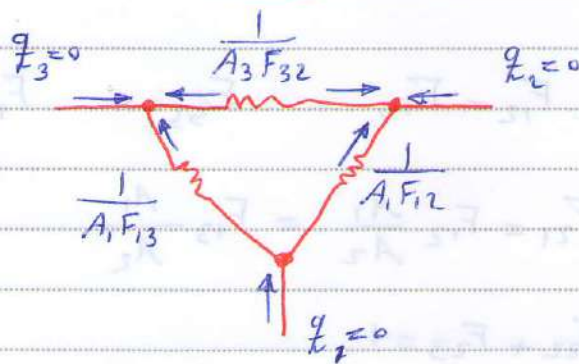
$$q_{12} = A_1 F_{12} \epsilon (T_1^4 - T_2^4)$$

اگر هر جسم سیاه باشند

$$F_{11} = 0 \quad F_{12} = F_{13}$$

$$F_{12} = F_{13} = 0.5$$

$$q_{12} = 0.1 \times 0.5 \times 5.67 \times 10^{-8} \times (1000^4 - 800^4) = 16.80 \text{ W/m}$$

$$-q_{12} = q_{23} + q_{21}$$

$$-q_{12} = A_3 F_{32} [E_{b3} - E_{b2}] + A_1 F_{12} [E_{b1} - E_{b2}]$$

$$-q_{12} = 0 = q_{23} + q_{21}$$

(71)

Subject : Heat

Date :

$$A_1 F_{13} [E_{b1} - E_{b3}] = A_3 F_{32} [E_{b3} - E_{b2}]$$

$$F_{13} = F_{23} = 0.5 \quad A_1 = A_3 \quad E_{b3} = \frac{1}{2} [E_{b1} + E_{b2}]$$

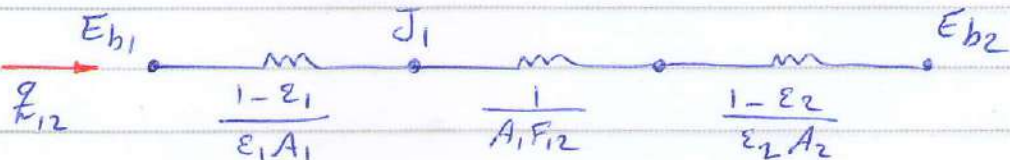
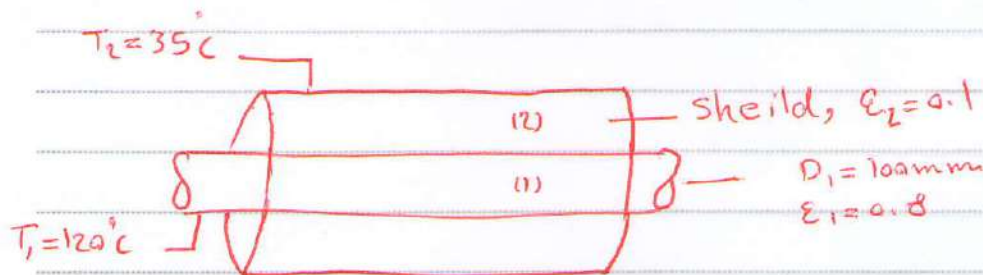
$$\rightarrow -\frac{q}{k_2} = A_3 F_{32} \left[\frac{1}{2} [E_{b1} + E_{b2}] - E_{b2} \right] + A_1 F_{12} [E_{b1} - E_{b2}]$$

$$-\frac{q}{k_2} = 0.1 \times 0.5 \times 5.67 \times 10^{-8} \left[\frac{1000^4 + 800^4}{2} - 800^4 \right] + 1680$$

$$-\frac{q}{k_2} = 2517 \rightarrow T_3$$

$$\underline{b} : T_3 = \left[(T_1^4 + T_2^4) / 2 \right]^{1/4} = 916 \text{ K}$$

مثال ۱ عبور بخار از داخل یک لوله افقی عبور از یک بدنه قطر (100 mm) ، دمای آن برابر (120°C) ، رسانندگی حفاظ تسخیری بر روی لوله ، ضخامت هوای برابری (10 mm) بین لوله و حفاظ پدید آورده و دمای سطح آن برابر (35°C) ، رسانندگی سطح لوله و حفاظ ، ضریب انتقال حرارتی و ضرایب صدور آنتالپی ترتیب (0.8) و (0.1) است . انتقال گرمای تسخیری بر واحد طول لوله را بدست آورید .

$$q_{12} = \frac{\sigma (T_1^4 - T_2^4)}{\frac{1-\epsilon_1}{\epsilon_1 A_1} + \frac{1}{A_1 F_{12}} + \frac{1-\epsilon_2}{\epsilon_2 A_2}}$$

$$A_1 = \pi D_1 l \quad A_2 = \pi D_2 l$$

$$q_{12}/l = \frac{5.67 \times 10^{-8} [(273+120)^4 - (273+35)^4]}{\frac{1-0.8}{0.8 \pi (100 \times 10^{-3})} + \frac{1}{\pi (100 \times 10^{-3})} + \frac{1-0.1}{0.1 \pi (120 \times 10^{-3})}} =$$

$$q_{12}/l = \frac{842.3}{(0.7953 + 3.183 + 23.87)} = 30.2 \text{ W/m}$$